

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

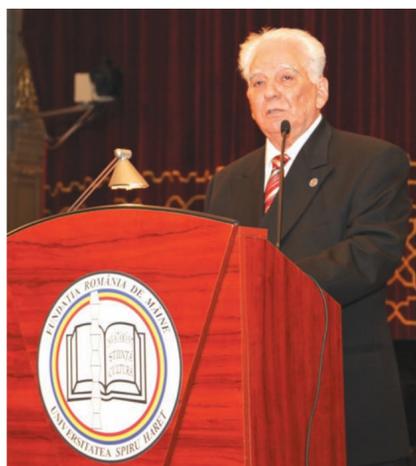
Adunarea solemnă de la Ateneul Român

ALOCUȚIUNEA

rostită de prof. univ. dr. Aurelian Gh. BONDREA,
președintele Fundației România de Mâine
și al Universității Spiru Haret

Distinși invitați, stimați colegi, dragi studenți și absolvenți ai Universității Spiru Haret,

Îngăduiți-mi, vă rog, să încep cu o mărturisire. În pofta celor 65 de ani de contact nemijlocit și slujire devotată, după puterile proprii, a școlii românești – de la statutul de învățător într-o școală sătească din înutul Vălcii până la cel de profesor universitar, rector și președinte de universitate –, constat că emoțiile nu m-au părăsit, ba dimpotrivă, sunt deosebit de puternice. De ce? Pentru că mă aflu aici, în această minunată sală a Ateneului Român, în fața unui distins public, alcătuit din personalități ale vieții politice, diplomatice, academice, ale mediului economic și socio-cultural, din colegi, studenți și absolvenți ai Universității Spiru Haret. Apoi, pentru că îl omagiez pe ilustrul Spiru Haret, de la a cărui naștere se împlinesc, chiar astăzi, 160 de ani și, totodată, marcăm festiv sărbătorirea a 20 de ani de la înființarea Fundației România de Mâine și a Universității Spiru Haret, cu venerații și demnități, numele marelui înaintaș. Și, în sfârșit, pentru că aniversăm un deceniu de când a început să emită Televiziunea România de Mâine, post universitar și cultural, singurul cu acest profil din audiovizual

românesc. Așadar, un mănunchi de evenimente cu mare semnificație și puternică rezonanță pe care le trăim astăzi și care nu pot să nu fie purtătoare de emoții.

Vă rog să-mi permiteți să exprim cele mai alese și vii mulțumiri celor care ne-au onorat fiind aici, alături de noi, în aceste momente deosebite, să adresez cele mai calde și sincere mulțumiri și

felicitări membrilor fondatori, cadrelor didactice, cercetătorilor, studenților, absolvenților, redactorilor și realizatorilor de televiziune și radio, întregului personal din instituțiile noastre, pentru efortul, dăruirea, atașamentul și loialitatea demonstrate de-a lungul celor 20 de ani, care au făcut posibil ca – în ciuda dificultăților și dezamăgirilor resimțite în unele clipe – să ne declarăm satisfăcuți de realizările obținute. Iar mulțumirea noastră este cu atât mai mare, cu cât tot ceea ce am realizat am înfăptuit PRIN NOI ÎNSINE, deviză care, la vremea sa, i-a fost călăuză și crez și lui Spiru Haret.

Onorată asistență,

Celebrarea împlinirii a 160 de ani de la nașterea lui Spiru Haret este un fericit prilej de a readuce în atenție, chiar și extrem de sumar, imaginea unei personalități remarcabile prin opera sa, prin puterea sa de dăruire, prin inteligența sa polivalentă, prin atracția pe care a exercitat-o asupra maselor, ca un intelectual care a fost înțeles și iubit de acestea. În același timp, este o ocazie binevenită de a sublinia cât de contemporan ne este, cât de actuale sunt gândirea, faptele și îndemnul sale. Parcurgând biografia și opera haretiană, descoperim, cu uimire și sinceră admirație, că Spiru Haret a fost om de știință, profesor universitar, academician și conducător neobosit în domeniul învățământului, cultelor, teatrului, bibliotecilor, Casei Școalelor, Comisiei istorice a României, ministru și deputat, activist cultural și politic democrat și, înainte și mai presus de orice, a fost un OM însușit de flacăra dăruirii permanente, care a iubit oamenii, în special pe cei săraci și obidiți.

(Continuare în pag.3)

CELEBRAREA A 160 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI SPIRU HARET ȘI ANIVERSAREA A DOUĂ DECENII DE LA ÎNFIINȚAREA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE ȘI A UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET ȘI A 10 ANI DE EXISTENȚĂ A TELEVIZIUNII ROMÂNIA DE MÂINE

Universitatea Spiru Haret a consacrat, în data de 15 februarie 2011, sesiunea științifică omagială „Spiru Haret - contemporanul nostru” celebrării a 160 de ani de la nașterea cititorului învățământului românesc modern. Au participat, alături de membrii Senatului Universității Spiru Haret, invitați din țară și din străinătate. În cadrul sesiunii științifice s-au prezentat comunicări de un înalt nivel intelectual, ce au subliniat lucruri cunoscute și inedite din viața și activitatea savantului de renume internațional Spiru Haret.

Tot la 15 februarie, Ateneul Român a găzduit Adunarea solemnă dedicată, deopotrivă, celebrării a 160 de ani de la nașterea lui Spiru Haret și aniversării a două decenii de la înființarea Fundației România de Mâine și a Universității Spiru Haret și a zece ani de existență a Televiziunii România de Mâine. Au participat membri fondatori ai Fundației România de Mâine și ai Universității Spiru Haret, cadre didactice, studenți, masteranzi, absolvenți ai Universității Spiru Haret, realizatori ai emisiunilor radioteleviziunii România de Mâine, colaboratori prestigioși, academicieni, oameni politici, deputați, senatori, ambasadori etc.

Au rostit alocuțiuni și mesaje: președintele Fundației România de Mâine și al Universității Spiru Haret, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, directorul general al Radioteleviziunii România de Mâine, scriitorul Nicolae Dan Frunteletă, primul general al Capitalei, prof. univ. dr. Sorin Oprescu, directorul Liceului teoretic Spiru Haret din Chișinău, prof. Victor Ambroci, președintele Asociației Absolvenților Universității Spiru Haret, Constantin Sledz, studenta Facultății de Litere, Simona Zaveruc, rectorul Universității Spiru Haret, prof. univ. dr. Aurelian A. Bondrea.

Adunarea solemnă a fost încheiată cu un program artistic excepțional, prezentat de actorii Alexandra Velnicuț și Adrian Păduraru, în cadrul căruia au evoluat soprana Daniela Vlădescu, acompaniată la pian de Gyonul Aptula, pianista de renume internațional Iliana Dumitrescu, coordonator la Compartimentului Muzică cultă din cadrul TVRM, Vasile Macovei – fagot, corul Preludiu al Centrului Cultural Tinerimea română, dirijor maestrul Voicu Enăchescu.

Amănunte în paginile 3 și 8

ALOCUȚIUNEA

directorului general al Radioteleviziunii România de Mâine,
Nicolae Dan FRUNTELATĂ

Doamnelor și domnilor profesori, stimați invitați, dragi colegi,

La sărbătoarea de astăzi a Universității Spiru Haret și a Fundației România de Mâine se adaugă și aceea a Televiziunii România de Mâine – TVRM, care a împlinit 10 ani de existență.

Geneza ei face parte din ideea omului care, în urmă cu 20 de ani, a crezut că se poate construi o universitate modernă pe temeiul unei tradiții haretiene, fără îndoială cea mai puternică și originală teorie a școlii românești. Acest om este profesorul Aurelian Gh. Bondrea, cel care a știut să se înconjoare de o echipă de mari profesori și, împreună cu ei, să imagineze și să desăvârșească, numai prin forțe proprii, o universitate care astăzi se află la 20 de ani de durată.

În urmă cu 10 ani, începea să emită și o televiziune cu un caracter aparte în mass media din România – o televiziune de educație, știință și cultură. Într-o perioadă în care conceptul de televiziune comercială, fără nici un fel de inhibiții intelectuale, o televiziune ușor de digerat de cei foarte mulți, pentru care senzaționalul, erotismul, violența ca subartă pot înlocui de multe ori pâinea zilnică, așadar, când un astfel de concept părea că a învins definitiv, a construit o televiziune ca spațiu cultural, ca alternativă la asaltul tupeist al nonvalorilor și al politicii consumiste, a fost, după părerea mea, un pariu extrem de riscant.

Universitatea Spiru Haret și l-a însușit și a câștigat o experiență care adună, iată, 10 ani. La TVRM s-au exprimat și se exprimă dascălii Universității Spiru Haret, reprezentanți ai științei și culturii românești, oameni de toate vârstele și profesunile, mulți dintre cei care alcătuiesc marea familie a neoharetistilor de astăzi.

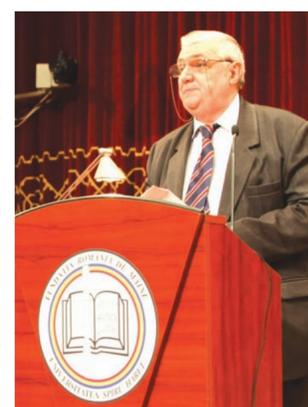
Oameni care cred că demanlizarea culturii este o prioritate a României contemporane. TVRM a realizat în zilele din urmă un film documentar pe care participanții la această sesiune solemnă l-au primit în mapele de prezentare a Universității. El se numește „Triumful unei idei”. Nu este un titlu festiv, ci consemnarea unei realități, care s-a impus în pofta agresivilor sistematice venite din partea unor oameni sau grupuri pe care i-a deranjat, până în zona interesului personal, fenomenul Spiru Haret.

La 20 de ani, această idee a triumfat. În interiorul ei trăiește și sigla unei televiziuni de educație și cultură, TVRM.

Permiteți-mi să mulțumesc, astăzi, tuturor colegilor împreună cu care am muncit în acești ani la TVRM, să mulțumesc celor din această sală încărcată de istorie națională și culturală, pentru că domniile lor sunt, într-o proporție covârșitoare, colaboratorii noștri.

Începe o etapă nouă în dezvoltarea tuturor structurilor Universității Spiru Haret. Fie ca ea să continue ceea ce s-a realizat temeinic în primii 20 de ani, fie ca ea să slujească ideea neoharetistă, o idee care poate oferi perenitate în conștiința românească.

La mulți ani Universității Spiru Haret și Fundației România de Mâine!

ALOCUȚIUNEA

prof.univ.dr. Aurelian A. BONDREA, rectorul Universității Spiru Haret

Distinsă asistență,

În urmă cu 20 de ani, în structura Fundației România de Mâine – instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ, autonomă, fără scopuri politice sau patrimoniale, persoană juridică de drept privat, lăa ființă universitatea care-și asuma înalta responsabilitate de a purta numele marelui om de știință, reformator și cititor al învățământului românesc modern, Spiru Haret. A fost un act de venerație și curaj, de respect și prețuire a valorilor naționale, dar și de încredere în propriile forțe, capabile să ducă mai departe moștenirea înaintașilor.

Pentru Spiru Haret, universitatea trebuia „să fie un centru împrejurul căruia să se grupeze o activitate științifică cât mai întinsă...”, să fie o tribună de pe care știința înaltă să fie expusă în toată libertatea, condiție esențială pentru libera ei dezvoltare”. În același timp, în viziunea

haretiană, Universitățile aveau menirea de a fi nu numai „niște școli superioare, un fel de continuare a liceului, ci niște vaste centre de cultură în care să găsească mijlocul de a se manifesta întreaga mișcare culturală a țării în ceea ce are ea mai bun și mai înalt”. „În mersul ei spre progres, universitatea - preciza Haret - nu poate socoti niciodată perfectă. Această conștiință este prin ea însăși un element vital de progres... În starea actuală - accentua el - , nu trebuie să pierdem din vedere viitorul, căci este o instituție în care viitorul neamului și al statului nostru se pregătește”. Pornind de la aceste generoase deziderate, Universitatea Spiru Haret și-a stabilit, încă de la înființare, o dublă misiune – de învățământ și cercetare, și-a fixat drept atribuție – orientarea spre viitor, o pregnantă dimensiune socială și culturală, implicarea pleneră în viața comunității, o largă deschidere în planul cooperării academice interne și internaționale, iar ca deviză „prin noi înșine”.

Fiecare an din cuprinsul celor două decenii de existență a Universității noastre a reprezentat o treaptă, clădită cu seriozitate și temeinicie, pe drumul care avea să ducă la edificiul cu care ne mândrim astăzi : o instituție de învățământ superior modernă, care valorifică permanent tradițiile noastre cele mai prețioase și este răsădită, concomitent, la cele mai noi evoluții din sfera învățământului superior european și mondial, o instituție care dispune de o infrastructură performantă și unde calitatea învățământului și cercetării științifice reprezintă obiectivul prioritar. Universitatea noastră este instituția care a contribuit major, în ultimii 15 ani, la creșterea numărului de specialiști ai țării și s-a străduit să ofere studenților săi astfel de condiții și facilități, încât să satisfacă într-o măsură cât mai mare așteptările acestora. În acest sens, sunt

deosebit de relevante constatările rezultate dintr-un amplu studiu european, *Trendence*, efectuat în anul 2010, în rândul a nu mai puțin de 220.000 de studenți din 85 de universități europene, provenind din 24 de țări. În această analiză, Universitatea Spiru Haret se situează peste media națională și europeană în ceea ce privește calitatea pregătirii, conținutul practic al cursurilor, facilitățile IT și generale, accesibilitatea la sediile facultăților și la serviciile administrative, precum și reputația sa în rândul angajatorilor.

Totodată, Universitatea noastră este activ implicată în realizarea unor importante proiecte de cercetare co-finanțate din Fondul Social European, precum: „Studiu național de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților din învățământul superior”, „Calitate europeană în învățământul superior”, „Dezvoltarea și implementarea unui sistem de monitorizare, îmbunătățire continuă și evaluare a calității în învățământul superior deschis și la distanță, pe baza indicatorilor de performanță și standardelor internaționale de calitate” etc. În același timp, datorită realizărilor sale, a devenit cunoscut și apreciat pe plan intern și internațional.

Desigur, acum, în momentul unui bilanț de etapă, ne putem declara satisfăcuți de rezultatele obținute. Dar moștenirea lăsată nouă de ilustrul nostru înaintaș, precum și idealurile fondatorului universității noastre, prof.univ.dr. Aurelian Gh. Bondrea, model de educator și manager, ne obligă să ducem mai departe opera începută, să o consolidăm și să o îmbogățim.

În acest scop, eforturile noastre vor trebui concentrate spre ridicarea permanentă a calității procesului instructiv-educativ și creșterea performanțelor în activitatea de cercetare științifică fundamentală și aplicativă, care să conducă la situarea universității noastre între

instituțiile academice de frunte ale țării. Păstrând, și în continuare, dimensiunea socială a universității, va trebui să găsim mijloacele necesare pentru a veni în sprijinul tuturor celor care doresc să se formeze la un nivel superior, să-și îmbogățească orizontul de cunoaștere, să se perfecționeze continuu, stimulând pregătirea pe tot parcursul vieții. Va trebui, de asemenea, să acordăm o si mai mare atenție inserției pe piața forței de muncă a propriilor absolvenți, urmărind evoluția acestora, îmbunătățind și diversificând neconținutul oferta educațională, pentru maximizarea satisfacției așteptărilor atât ale studenților, cât și ale angajatorilor. Va trebui, totodată, să ne implicăm mai profund în viața comunității și să extindem și diversificăm relațiile de cooperare interacademice, cu mediul socio-economic și cultural. Sunt doar câteva dintre obiectivele pe care le vom urmări în continuare. De noi depinde dacă vor avea finalitatea dorită. Dacă Universitatea Spiru Haret se va dezvolta conform așteptărilor, înseamnă că vom avea parte de un viitor promițător. Noi, toți cei interesați și implicați în asigurarea viitorului acestei instituții va trebui să ne gândim cum putem contribui mai bine pentru a o sprijini să-și respecte obligațiile, să-și păstreze valorile și să facă față cu succes noilor provocări. Curajul, luciditatea și înțelepciunea noastră se vor reflecta în viitorul Universității Spiru Haret, o instituție responsabilă din punct de vedere social și creativă din punct de vedere intelectual.

În încheiere, permiteți-mi să adresez întregii comunități universitare haretiste cele mai sincere și calde urări de sănătate și succes.

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT UNIVERSITATEA SPIRU HARET!

Vă mulțumesc.

Primarul general al Capitalei, prof. univ. dr. Sorin Oprescu

Directorul Liceului teoretic Spiru Haret din Chișinău, prof. Victor Ambroci

Președintele Asociației Absolvenților Universității Spiru Haret, Constantin Sledz

Studenta Facultății de Litere, Simona Zaveruc

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Relații Internaționale, Istorie și Filosofie

• prof.univ.dr. Ștefan LACHE

Student: Cum au influențat hotărârile Conferinței de la Ialta a conducătorilor Uniunii Sovietice, Marii Britanii și a Statelor Unite ale Americii instaurarea, la 6 martie 1945, a guvernului Petru Groza?

Profesor: La Conferința la nivel înalt de la Ialta (Crimeea) din 4-11 februarie 1945, conducătorii celor trei mari puteri ale Națiunilor Unite – Iosif Stalin (Uniunea Sovietică), Winston Churchill (Marea Britanie) și Franklin Delano Roosevelt (Statele Unite ale Americii) au abordat și au adoptat hotărâri de mare însemnătate privind organizarea relațiilor internaționale postbelice, precum: constituirea Organizației Națiunilor Unite, ocuparea și împărțirea Germaniei, intrarea Uniunii Sovietice în război împotriva Japoniei după capitularea Germaniei, urmând să recupereze ceea ce Rusia țaristă pierduse în 1905 – controlul căilor ferate din Manciuria, baza de la Port-Arthur, partea de sud a insulei Sahalin și, în plus, arhipelagul Kurile.

Conferința de la Ialta s-a încheiat cu adoptarea unei „Declarații asupra Europei eliberate”. În acest document se afirma hotărârea celor trei mari puteri ca, în țările eliberate de sub dominația Germaniei naziste sau în cele foste satelite ale Axei, să sprijine constituirea unor „autorități guvernamentale provizorii, larg reprezentative ale tuturor forțelor democratice din populație” și organizarea, cât mai curând posibil, a unor alegeri libere, pe temeiul cărora să ia ființă „guverne care să fie expresia voinței popoarelor”. Mai mult, deciziile adoptate la Ialta cu privire la modificarea componenței guvernelor polonez și iugoslav, prin includerea reprezentanților forțelor liberale, democratice, creau un precedent care permitea sovieticilor să controleze lupta pentru putere în România.

Student: Modifica, în vreun fel, această declarație, Acordul de procentaj convenit de Churchill și Stalin?

Profesor: De fapt, „Declarația asupra Europei eliberate” accepta, implicit, Acordul de procentaj convenit de Churchill și Stalin în timpul vizitei premierului britanic la Moscova din 9-18 octombrie 1944. Prin acest Acord, erau delimitate, prin procent, sferele de interes în Sud-Estul Europei, preponderența sovietică în problemele românești fiind evaluată la 90%, iar, cea britanică, în Grecia, tot la 90%. Aceste procente au

rămăsesc schimbate în toate variantele luate în discuție, spre deosebire de cele referitoare la Bulgaria și Ungaria, unde Uniunea Sovietică a obținut sporierea procentajelor în raport cu cele propuse inițial de Churchill, ajungându-se, pentru fiecare țară în parte la 80%. Uniunea Sovietică își va impune proiectele în România, ca și în celelalte țări în care au pătruns trupele sale, având în partidele comuniste principalul vector intern.

Student: Care a fost efectul acestei Declarații în România?

Profesor: Coaliția de partide și organizații dirijată de comuniști a luat ofensiva pentru cucerirea puterii, organizând ample manifestări politice, demonstrații de stradă, asalturi asupra prefecturilor și primăriilor, ocuparea și împărțirea moșilor. Aceste acțiuni au culminat cu manifestația din Piața Palatului Regal din București din 24 februarie 1945. Sub pretextul că, la ordinul primului ministru, generalul Nicolae Rădescu, s-ar fi deschis focul împotriva manifestațiilor (ceretarile au dovedit că „armata a tras în aer”, iar victimele aveau răni provocate de pistoale și arme ce nu erau folosite în armata română) și că el ar fi încurajat elementele fasciste, creând o stare de insecuritate în spatele frontului, autoritățile sovietice au dezarmat unitățile militare române din București.

La 27 februarie 1945, locțiitorul comisariatului sovietic pentru Afaceri Externe, Andrei Vășinski, sosea la București cu un mandat ferm din partea Kremlinului pentru a impune un guvern condus de dr. Petru Groza. În ziua următoare, emisarul lui Stalin îi comunica reprezentantului britanic în România, James Marjorie Banks, la solicitarea acestuia, că, în calitate de reprezentant al guvernului U.R.S.S. și sprijinindu-se pe deciziile Conferinței de la Ialta „în conformitate cu care trebuie

lichidate rămășițele fascismului și nazismului din țările Europei, am înaintat regelui României o declarație despre necesitatea înlăturării neîntârziate a guvernului Rădescu, pe motivul incapacității sale de a asigura ordinea în țară, care rămâne în spatele Armatei Roșii, susținerii activității criminale a legionarilor și a altor agenți ai Germaniei”. În seara zilei de 28 februarie 1945, generalul Nicolae Rădescu și-a prezentat demisia.

La 1 martie 1945, Vășinski îl informează pe Molotov, prin telefogramă, că potrivit „directivii primite”, în cadrul convorbirii cu regele, i-a repetat declarația sa anterioară cu privire la Petru Groza, insistând pentru a se da mandatul de a forma noul guvern. La 6 martie 1945, regele Mihai a acceptat constituirea guvernului Petru Groza. Acest guvern era alcătuit din reprezentanți ai Frontului Național Democrat (P.C.R., P.S.D., Frontul Plugarilor, Uniunea Patrioților și alte grupări de stânga), ai Partidului Național Liberal – Tătărescu și ai Partidului Național – Tărănesc - Anton Alexandrescu. Comuniștii, deși dețineau doar cinci dintre cele 17 portofolii, între care Internele (Teohari Georgescu), Justiția (Lucrețiu Pătrășcanu), Comunicațiile și Lucrările Publice (Gheorghe Gheorghiu-Dej), controlau coaliția guvernamentală.

Student: Partidele istorice au participat la formarea guvernului?

Profesor: Partidele istorice, cărora premierul desemnat le oferise câte două-trei portofolii, au refuzat să facă parte din guvern, intrând în opoziție. Liderii lor, Iuliu Maniu și Constantin I.C. Brătianu, sperau să revină la putere, prin alegeri parlamentare libere, și să asigure instaurarea unui regim democratic, după modelul occidental.

Student: Ce poziție a avut Regele Mihai?

Profesor: Regele Mihai a căutat să se opună imixtiunii sovietice, dar n-a primit un sprijin eficient din partea anglo-americanilor, care s-au limitat la proteste înaintea la București și la Moscova cu privire la comportarea lui Vășinski. Când reprezentanții acestora în România au încercat să se implice în derularea evenimentelor, li s-a atras atenția că nici Londra, nici Washington nu erau dispuse să facă din România un subiect de litigiu cu Moscova.

După instalarea oficială a guvernului Groza, primul-ministru al Marii Britanii a reconfirmat ordinea de prioritate a intereselor britanice în Grecia, Polonia și România. Într-un mesaj personal adresat lui Roosevelt, la 8 martie 1945, Churchill arăta că „Stalin ar trebui informat despre mahnirea lor față de evenimentele care au dus la instalarea prin forță a unui guvern al minorității comuniste în România”, deoarece aceasta venea în conflict cu principiile Declarației privind Europa eliberată, adoptată de comun acord. Premierul britanic ezita – după cum mărturisea el – că stăruind asupra celor petrecute în ultimul timp în România, Stalin ar putea să spună: „Nu m-am amestecat în acțiunea voastră în Grecia, de ce nu-

Student: Care sunt principalele repere ale instaurării modelului sovietic de regim totalitar în România?

Profesor: Se poate spune că procesul instaurării modelului sovietic de regim totalitar în România cunoaște o accelerare în a doua jumătate a anului 1947. La 6 noiembrie 1947, ministrii aparținând grupării liberale conduse de Gheorghe Tătărescu sunt obligați să demisioneze, locul lor fiind luat de: Ana Pauker la Ministerul de Externe, Vasile Luca la Ministerul de Finanțe, Theodor Iordăchescu la Lucrări Publice și Stancu Stoian la Departamentul Cultelor. La 24 decembrie 1947, Emil Bodnăraș este numit ministru al Apărării Naționale. La 30 decembrie 1947, Petru Groza și Gheorghe Gheorghiu-Dej i-au cerut regelui Mihai, sub formă ultimativă, să semneze Actul de abdicare, atrăgându-i atenția, „în mod confidențial”, că erau forțați să recurgă la această măsură „deoarece monarhia, un anacronism politic în zona de influență sovietică, nu mai putea fi tolerată”. În aceeași zi de 30 decembrie, Adunarea Deputaților, luând act de abdicare a regelui, a adoptat „Legea pentru constituirea statului român în Republica Populară Română” (R.P.R.) și a numit un președinte al Republicii, compus din: Constantin I. Parhon, președinte, Mihail Sadoveanu, Ștefan Voitec, Gheorghe C. Stere și Ion Niculi, membri.

Actul abolirii monarhiei este considerat în propaganda comunistă a timpului o „mare victorie a clasei muncitoare și a aliatului ei principal – țărănimea muncitoare asupra claselor exploatare”. Republica Populară Română era definită și ca „o formă a dictaturii proletariului”.

Student: Știm că s-a adoptat o nouă Constituție. Ce prevedea ea?

Profesor: La 13 aprilie 1948, Marea Adunare Națională (M.A.N.), constituită în urma alegerilor parlamentare din 28 martie 1948, a adoptat o nouă Constituție, care definea România ca „stat popular, unitar, independent și suveran” și prevedea modalitatea de exercitare a puterii „prin organe reprezentative, alocate prin vot universal, egal, direct și secret”. Spre deosebire de Constituția din 1923, care se baza pe principiul separării puterilor în stat, Constituția R.P.R. înscria principiul potrivit căruia Marea Adunare Națională exercită întreaga putere, este organul suprem al puterii de stat și totodată unicul organ legislativ; celelalte ramuri ale puterii îi erau subordonate și funcționau sub controlul acesteia. Președintele M.A.N. era organul suprem al puterii de stat cu activitate permanentă; atribuțiile sale erau cele ale șefului statului, mai puțin conducerea forțelor armate; el pușu de fapt emanația M.A.N., având rol reprezentativ. Noua Lege fundamentală enunța principiul: „Când interesul general cere, mijloacele de producție, băncile și mijloacele de asigurare, care sunt proprietate particulară a persoanelor fizice sau juridice, pot deveni proprietate a Statului, adică bun al poporului, în condițiile prevăzute de lege”. Aplicarea acestui principiu a dus la schimbarea radicală a structurii economice și a relațiilor sociale din România: s-a început cu naționalizarea principalelor mijloace de producție din domeniile industriei, comerțului și instituțiilor bancare, în iunie 1948, urmată de trecerea la

colectivizarea agriculturii, în martie 1949. S-au constituit gospodăriile agricole colective după modelul sovietic al colhozurilor.

Administrația centrală și locală, justiția, armata și poliția s-au modificat și ele după modelul preexistent sovietic. De asemenea, știința, învățământul, cultura se subsumau aceluiași model. La 8 septembrie 1950, se adoptă *Legea pentru raionarea administrativ-teritorială a țării*, care este împărțită în 28 de regiuni, 177 de raioane, 148 de orașe și 4.052 de comune. Atât această lege, cât și *Legea pentru înființarea șfarurilor populare ca organe locale ale puterii de stat*, adoptată în aceeași zi, copiau modelul sovietic. Ignorarea și suprimarea valorilor tradiționale, prin diverse mecanisme juridice și represive, au permis politizarea din ce în ce mai accentuată a tuturor aspectelor vieții spirituale a poporului român. S-a ajuns astfel la structura regimului leninist-stalinist, „de represiune politică instituționalizată”, având „ca rezultat privarea oamenilor de drepturile civile și politice, în schimb unor realizări economice și sociale”. Începând din 1948, represiunea devine eternă de dură, lovind o mare parte a vechii elite politice, culturale și militare, participanți la rezistența anticomunistă; au căzut victime sute de mii de oameni nevinovați, „dușmani de clasă” – țărani, membri ai partidelor istorice, ai Mișcării legionare, slujitorii ai bisericilor ortodoxă, greco-catolică și romano-catolică.

Student: Tratatul româno-sovietic din 4 februarie 1948 avea și prevederi referitoare la frontiera dintre cele două state?

Profesor: Da. Tratatul sovieto-român din 4 februarie 1948 era însoțit de un Protocol, care descria frontiera dintre cele două state. Conform Anexei I a Protocolului: „De-a lungul fluviului Dunărea, de la Pârda la Marea Neagră, lăsând insulele Tătarul Mic, Dalerul Mic, Dalerul Mare, Maican și Limba de partea U.R.S.S., iar insulele Tătarul Mare, Cemovca și Babina de partea României; insula Șerpilor, situată în Marea Neagră, la răsaritul de gurile Dunării, intră în cadrul U.R.S.S.”

Student: Cum interpretăm conținutul și semnificația Declarației României din aprilie 1964?

Profesor: Declarația din aprilie 1964 cu denumirea completă *Declarația cu privire la poziția Partidului Muncitoresc Român în problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale*, adoptată de Plenara C.C. al P.M.R. din 15-22 aprilie 1964, reprezintă un moment semnificativ în afirmarea României pe scena internațională. Acest document, care cuprinde o analiză a situației create în relațiile internaționale de polemica publică dintre Partidul Comunist al Uniunii Sovietice și Partidul Comunist Chinez, a sintetizat acțiunile întreprinse de liderii de la București pentru a împiedica desființarea conflictului sovieto-chinez și consecințele acestuia asupra mișcării comuniste și muncitorești internaționale și a relevat necesitatea aplicării în relațiile P.M.R. cu alte partide și în relațiile României cu alte state a principiilor „independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, avantajului reciproc, înținerii înțelegătorii, neamestecului în treburile interne, respectării integrității teritoriale”. Declarația din aprilie 1964 a legitimat noul curs al politicii externe românești, adoptarea ei semnificând, în fapt, ieșirea de sub controlul Moscovei și refuzul de a o mai seconda pe plan internațional, exprîmând, în același timp, accentuarea orientării României spre colaborare cu statele capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii. „Republica Populară Română – se sublima în Declarație – promovează o politică de dezvoltare a relațiilor de prietenie și colaborare frățească cu toate țările socialiste, de întărire continuă a unității lagărului socialist, de solidaritate și sprijinire hotărâtă a mișcării de eliberare a popoarelor, de dezvoltare a relațiilor de colaborare cu țările cu altă orânduire social-politică, pe baza principiilor coexistenței pașnice... Suntem pentru desființarea oricăror blocuri militare și, ca o măsură tranzitorie în acest sens, ne declaram, pentru încheierea unui pact de neagresiune între Organizația Tratatului de la Varșovia și Pactul Atlanticului de Nord”. Totodată, în Declarație se arată că România „se pronunță în favoarea creării de zone denuclearizate ca un mijloc de slăbire a primejiei de război. Susținem proiectele pentru înființarea unor asemenea zone în Europa Centrală și de Nord, America Latină, Africa, zona Pacificului și în alte zone ale lumii și depunem eforturi perseverente pentru transformarea Balcanilor într-o zonă fără arme nucleare, o zonă a păcii și colaborării internaționale”.

Student: Ce a stat la baza acestei Declarații?

Profesor: La originea politicii de distanțare treptată față de Uniunea Sovietică se afla efortul lui Gheorghiu-Dej de a-și proteja puterea de o posibilă amenințare sovietică, datorită refuzului său de a se conforma orientării antistaliniste a lui Hrușciov. În 1960, liderul sovietic măturase anturajului său cu Gheorghiu-Dej „nu era, în general, un comunist rău, dar în calitate de conducător de un oraș, era prea pasiv”, și adăuga că „în România și chiar în rândurile partidului comunist se dezvoltaseră atitudini permicioase, naționaliste și antisovietice, care trebuie rețezate de la rădăcină”. Plenara C.C. al P.M.R. din aprilie 1964 a respins ideea ierarhizării partidelor, a unui partid- lider, a unui partid-fiu în mișcarea comunistă internațională, pe de o parte, iar, pe de altă parte, s-a pronunțat împotriva unor organisme de planificare și de dirijare economică supranaționale.

Student: Cum s-a manifestat emanciparea României?

Profesor: Între măsurile înfăptuite până în 1964, care se inseriau în procesul de legitimare a „comunismului național” și anuntau independența față de Moscova, se află și cele privind spațiul public. S-a început cu demolarea statuii lui Stalin din București; a urmat schimbarea numelor de străzi, întreprinderi etc. de inspirație sovietică. Din 1964 nu s-au mai organizat defilările de 7 noiembrie – data aniversării „revoluției bolșevice” din Rusia din 1917. O serie de instituții, care serviseră sovietizării, și-au schimbat denumirea în diferite instituții. Limba rusă a devenit obligatorie în școli din anul de învățământ 1963-1964. În decembrie 1964, se publică, sub îngrijirea acad. Andrei Otețea, cartea „Insemnări despre români”, de Karl Marx, în care se găsește aprecieri critice la adresa Rusiei țariste, cu evidente aluzii la realitățile contemporane. Clasicul ideologiei comuniste afirma, printre altele, că Basarabia e teritoriu românesc, anexat de Imperiul rus în 1812, iar revoluția din 1848 din Țara Românească era apreciată drept „o mișcare împotriva protectoratului rus”.

Intellectualilor li se permite acum să călătorească în Europa de Vest, să participe la congrese și conferințe internaționale; filme occidentale își fac apariția pe ecranele cinematografoarelor, au loc turnee ale unor artiști și intelectuali occidentali în România. Devin frecvente traducerile din literaturile occidentale. Posturile de radio occidentale, care emiteau în limba română, nu mai sunt blocate. S-a înregistrat o relaxare a cenzurii și, drept urmare, o dinamizare a vieții spirituale.

Student: Putem vorbi de o „rupere” de Moscova?

Profesor: Prin Declarația din aprilie 1964, România a depășit stadiul în care fusese nevoită să se alinieze poziția unui centru conducător extern și a dobândit capacitatea de a-și afirma propriile opțiuni. Era vorba însă de „o distanțare de Moscova și nu de o ruptură cu Moscova. România nu a ieșit nici din Tratatul de la Varșovia, nici din C.A.E.R. și nici nu a părăsit blocul sovietic, potrivit exemplului iugoslav. Ducând, uneori, o politică „la marginea prăpastiei” vizavi de Moscova, regimul de la București nu a făcut nicodată pasul decisiv și nici nu și-a propus să-l facă. Păstrând

fundamentele ideologice marx-leniniste, liderii comunisti români au pus pe picior o politică externă pragmatică, menită să-i ferească de ingerințele unei puteri tutelare și să le consolideze poziția internă, în primul rând prin dezvoltare economică. S-a ajuns astfel la o simbioză de interese ale conducerii de partid și ale societății românești, o înconurare a unui efort constant de recuperare a legitimității naționale de către un partid impus la putere din afara țării și văzut, pe bună dreptate, ani la rând, doar ca un «partid al ocupantului străin.»

Student: Cum a perceput comunitatea internațională Declarația din aprilie 1964?

Profesor: După Declarația din aprilie 1964, România era percepută de observatorii străini simpatizanți cu un membru respectabil al comunității internaționale și, în același timp, ca o forță importantă în mișcarea comunistă mondială. Această apreciere reflecta optimismul majorității românilor, întemeiat pe presupunerea că fătura de punți către lumea occidentală și eforturile pentru atingerea unor obiective economico-sociale convenabile națiunii erau angajamente că regimul lui Gheorghiu-Dej va căuta să consolideze statutul internațional al României. Era însă un optimism grevat de dependența economică a țării față de C.A.E.R. și de obligațiile militare în cadrul Tratatului de la Varșovia.

ROMÂNIA între 1945-1964

Student: Cum s-a creat partidul unic?

Profesor: Momentul următor al instaurării totalitarismului de tip sovietic a fost realizarea partidului unic, prin contopirea Partidului Comunist Român cu Partidul Social Democrat, pe baza unei platforme întemeiate pe „principiile marxism-leninismului”, adoptată de conducerea celor două partide și dată publicității la 13 decembrie 1947. Acest document preciza că „Partidul unic Muncitoresc are ca sarcină imediată lupta pentru consolidarea democrației populare în România”, iar scopul său final „este înființarea societății socialiste – prima fază a comunismului”. În domeniul politicii externe, platforma prevedea: a) dezvoltarea de bune relații cu toate țările care respectă independența și suveranitatea popoarelor; b) relații de strânsă amicitie și colaborare în toate domeniile” cu U.R.S.S. – considerate a fi „baza politicii externe a României”; c) întărirea și dezvoltarea relațiilor de prietenie, colaborare și ajutor reciproc „cu țările democrației noi” din vecinătatea României; d) închinarea unui rol „de factor activ în lupta popoarelor împotriva imperialismului și solidaritate frățească cu victimele politicii imperialiste”.

Partidul unic, care și-a luat numele de Partidul Muncitoresc Român (P.M.R.), avea în rândurile sale circa 1.000.000 de membri. Primul său Congres (21-23 februarie 1948) l-a ales în calitate de secretar general al C.C. al P.M.R. pe Gheorghe Gheorghiu-Dej și a enunțat coordonatele principale ale evoluției României pe „calea socialismului”, urmând modelul sovietic. Un obiectiv esențial înscris în Rezoluția Congresului era „lichidarea inapoierei economice a României și transformarea ei într-o țară industrial-agrară, înaintată”.

Student: Care erau principalele prevederi ale Tratatului dintre România și Uniunea Sovietică, semnat la Moscova, la 4 februarie 1948?

Profesor: Politica externă a României după 1947 a evoluat de la obediență servilă la subordonare asumată și apoi la autonomie față de Uniunea Sovietică. În primul său discurs după investirea sa în funcția de ministru de Externe, în noiembrie 1947, Ana Pauker enumera noile repere ale relațiilor internaționale ale României: U.R.S.S. și țările democrat-populare – Iugoslavia, Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, Albania. Uniunea Sovietică devine, din principalul inamic al României interbelice, statul care „nu ne preocupă în toate etapele ajutorului material și diplomatic”, respectând „suveranitatea și independența noastră”, în „contrast izbitor cu politica imperialiștilor anglo-americani”. Tratatul româno-sovietic, încheiat la Moscova la 4 februarie 1948, numit „de prietenie, colaborare și asistență mutuală”, este interpretat ca primul moment important spre „înregimentarea României din punct de vedere militar în blocul sovietic”; acest tratat se baza – conform explicației date de comisariatul sovietic pentru Afaceri Externe, Veaceslav M. Molotov – pe ideea apărării comune într-un moment deosebit de important, „când instigatorii unui nou război din lagărul imperialist se străduiesc să creeze blocuri politice și militare îndreptate împotriva statelor democratice”. Cele două părți contractante se angajau să adopte împreună toate măsurile pentru înlăturarea oricărei amenințări de repetare a agresiunii germane sau a oricărei stat care s-ar uni cu Germania; să participe la toate acțiunile internaționale având drept țel asigurarea păcii și securității popoarelor; în cazul în care una dintre ele ar fi antrenată într-un conflict armat cu

Germania, sau cu oricare alt stat care, direct sau indirect, s-ar uni cu aceasta, cealaltă parte îi va acorda ajutor militar și de altă natură. Părțile se obligau totodată să nu încheie nicio alianță și să nu ia parte la nicio coaliție și nici la acțiuni sau măsuri îndreptate împotriva celeilalte părți, să se consulte cu privire la toate chestiunile internaționale importante, care ating interesele lor, să acționeze în spiritul prieteniei și al colaborării pentru a dezvolta și întări legăturile economice și culturale dintre ele, pe baza principiilor respectului reciproc, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne ale termen stat. Tratatul, semnat de Petru Groza și Veaceslav M. Molotov, avea termen de valabilitate 20 de ani, începând de la data semnării.

Tratatul dintre România și Uniunea Sovietică, din 4 februarie 1948, prevedea și repatrierea prizonierilor de război. Revenirea în țară a acestor prizonieri, inclusiv a celor deținuți în U.R.S.S. după 23 august 1944 – circa 150.000 de persoane – se va realiza în mod treptat, încheindu-se abia prin anii 1955-1956.

România este primul stat „democrat-popular” care semnează un Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală cu U.R.S.S. Oficialii români au apreciat încheierea acestui tratat ca un mare succes. În realitate, formulele diplomatice nu puteau ascunde realitatea: „România era ocupată de Uniunea Sovietică, iar aplicarea principiilor «respectului reciproc al independenței naționale, al neamestecului în treburile interne» era o pură ficțiune”.

MANIFESTĂRI OMAGIALE

ALOCUȚIUNEA

rostită de prof. univ. dr. Aurelian Gh. BONDREA,
președintele Fundației România de Măine
și al Universității Spiru Haret

(Urmare din pag. 1)

Remarcabila operă științifică haretiană este întregită de cea în plan social-cultural și politic. În acest sens, Haret a fost preocupat de a găsi soluții pentru rezolvarea marilor probleme sociale cu care se confrunta țara. Având ca scop principal ridicarea nivelului cultural, moral, politic și economic al întregului popor și, în primul rând, al țărănimii, Haret se baza pe un adevăr istoric, și, anume, că popoarele lipsite de cultură au dispărut de pe scena istoriei. Mai mult decât atât, popoare cu o cultură înaintată, fiind cucerite de popoare războinice mai puțin culte, au reușit ulterior să se impună prin cultură. Din aceste preocupări s-au născut ideile și inițiativele sale de înființare a revistei „Albina”, a Societății „Stea”, a bibliotecilor populare, a școlilor de adulți și a „Ligii Deșteptarea”, publicarea studiului „Chestia țărănească” – amplă analiză, cu vădit caracter sociologic, a situației materiale și politice a țărănimii. Inițiator al băncilor populare, al întovărășirilor țărănești, considerați factori de progres în viața satelor, Haret proiectează reforme economice, folosindu-se de învățători și preoți, care au răspuns în cea mai largă măsură îndemnatelor și cererilor sale. Această luptă neîntreruptă avea în concepția haretiană ca bază de plecare și de susținere, ca strategie ofensivă, învățătura. Din toate actele sale de conducere, de orientare socio-economică reiese că școala este o forță mereu în creștere și de neînving în lupta pentru luminarea poporului. Și această luptă a fost dusă de Haret fără odihnă, urmărind modernizarea învățământului de toate gradele.

Activitatea legislativă inițiată de Spiru Haret a fost tot atât de prodigioasă ca și cea științifică, administrativă, culturală sau didactică. Legile pe care le-a elaborat, dezbătut și apărat acoperă un spectru impresionant, atât prin întindere, cât și prin strălucire. Ele oficializează ideile lui Spiru Haret în ceea ce privește organizarea, modernizarea și democratizarea învățământului, reglementarea drepturilor și obligațiilor cadrelor didactice, crearea unei vieți teatrale românești adecvate cerințelor sociale ale vremii, reglementarea vieții clerului, conservarea patrimoniului istoric și cultural, ajutorarea și stimularea tineretului. El și-a dat seama că rezervorul imens de valori este poporul și că acesta are nevoie de intelectualitate pentru a-l ridica, are nevoie de oameni de știință, de cultură și de artă pentru a se afirma. De aceea a creat instituții, le-a organizat, le-a controlat și le-a orientat, a descoperit oameni aplecați pentru a le conduce, i-a îndemnat și răsplătit. Spiru Haret legiuitorul s-a dovedit, înainte de orice, un om cu

inima mare, închinată oamenilor și nevoilor lor și, în primul rând, nevoii de învățătura.

Tot ce s-a scris despre Spiru Haret sunt dovezi de admirație și de recunoștință. Explicația acestei atracții, pe care a exercitat-o Spiru Haret, este aceea că, prin întreaga sa activitate, el a intruchipat aspirațiile poporului nostru spre cultură, spre învățătura, spre ridicarea din starea de sărăcie și servitute. Caracterizat de contemporani și de posteritate ca „un ministru al instrucției, ideal neîntrecut de alții”, ca „răspânditor de energie”, drept „omul școlii”, „unul dintre cei mai mari români datorită calităților și activității sale multiple” etc., Spiru Haret s-a dovedit a fi, după descrierea lui Lucian Blaga: „un om care voia cu același fanatism să înalțe nivelul cultural al poporului – predestinat pentru aceasta – trebuia, fremește, să fie pe rând profesor, om de știință și

fundamentele și momentele ei, purtând mereu valorile ei perene în actualitate, trebuia să fie afirmată în noul context socio-istoric de după 1989. Era nevoie de un eveniment, de un catalizator resurecțional, pentru ca întreaga substanță valorică difuză existentă să se reinchege într-o iconă vie și dimensiunile reale ale personalității lui Spiru Haret să-i fie restituite la adevăratul lor valoare. Acest gest resurecțional a avut loc la începutul anului 1991, prin înființarea Universității care-i poartă numele, în cadrul Fundației România de Măine, concepută, ea însăși, ca un nou model de aplicare și exprimare a valorilor și tradițiilor culturale românești. Era expresia unor strădănituri de a face din inconfundabilele idei haretiene adevărate simboluri ale activității noilor instituții înființate. În amplitudinea complexului instituțional reprezentat de

Onorată asistență,

Am spus toate acestea cu gândul la cei prezenți, dar mai cu seamă la cei tineri. Dumneavoastră, dragi tineri, sunteți prezentul și viitorul! Generația noastră și-a făcut, cred, datoria. Acum, dumneavoastră sunteți speranța. Gândiți-vă întotdeauna ce răspundere extraordinară aveți în a crea un nou front al economiei, științei și culturii românești, care să se impună pe plan european și mondial, valorificând potențialul și calitățile acestui popor. Să folosim exemplul vieții lui Spiru Haret de dăruire totală pentru binele acestui popor, care a suferit atât de mult și care merită un viitor mai bun. Pentru făurirea acestui viitor, cu siguranță nici un efort nu este prea mare, iar hareticii trebuie să se situeze în primele rânduri, onorând moștenirea ilustrului înaintaș.

ministru, totdeauna însă ceva mai simplu și cu mult mai greu: UNOM”.

Îmi permit să afirm că și astăzi, când sârăbătorim 160 de ani de la nașterea sa, ideile lui Spiru Haret sunt de o actualitate evidentă. Opera și fapta sa au păstrat o valoare și o semnificație perenă, depășind granițele timpului. Astăzi, mai mult decât oricând, mersul nostru înainte este de neconceput fără o ridicare continuă a nivelului de cultură al întregii națiuni.

Dacă economia poate fi comparată cu hrana – după cum sublinia academicianul Radu Voinea –, cultura trebuie comparată cu aerul. Amândouă sunt necesare unei ființe, dar aerul, respectiv cultura, reprezintă o prioritate. Spiru Haret a dovedit acest fapt.

Distins auditoriu,

Deși admirat și prețuit, multe decenii numele lui Spiru Haret a fost rostit adesea convențional, aproape formal. Necesitatea evaluării și reevaluării permanente a complexei sale opere, în toate

Fundația România de Măine, alcătuit din Universitatea Spiru Haret, institute de cercetare științifică, radioteleviziune, editură, tipografie, publicație săptămânală, club studențesc, complex sportiv, cămine studențești etc., precum și în Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură, vedem întruchipate idei și speranțe ale ilustrului înaintaș.

Acest complex instituțional, realizat în cele două decenii exclusiv din resurse proprii și orientat programatic spre viitor, care dispune de o infrastructură modernă și puternică, de resurse umane competente, s-a impus în conștiința publică, bucurându-se de un binemeritat prestigiu atât pe plan intern, cât și pe plan internațional. Valorificând prețioasa moștenire haretiană și ducând-o mai departe, suntem pe deplin conștienți de marea răspundere pe care ne-am asumat-o. Rezultatele obținute până acum ne îndreptățesc să afirmăm că drumul urmat a fost cel corect, că Spiru Haret ar fi apreciat înfăptuirile noastre.

Haretistilor le doresc să răspundă îndemnatului marelui nostru înaintaș: „Fiți harnici, onești, devotați binelui public, mai presus de toate, iubiiți-vă sfânta patrie. A munci pentru dânsa, a pune o piatră măcar cât de mică la edificiul întăririi și gloriei ei, a închina munca, inteligența și inima binelui ei trebuie să fie regula vieții voastre. Voi, pe care vă încălzește focul tineretului și a căror inimă generoasă palpă pentru ceea ce e adevărat, bine și frumos, urmați sfatul celor care au putut să simtă nemăsurata mulțumire ce vă dă munca pentru țară și nu veți greși!”.

Viitorul trebuie să fie opera noastră, a românilor! Viitorul trebuie să poarte și pecetea noastră, a haretistilor! Totodată, urez instituțiilor aniversate astăzi să ocupe, și în continuare, un loc de frunte în învățământul, știința și cultura națională, contribuind major la propășirea României.

Vă mulțumesc.

Domnule președinte,
domnule rector,
onorati invitați

Mi s-a oferit privilegiul de a rosti, în numele colegilor mei absolvenți, câteva cuvinte de sărbătoare, prilejuate de jubileul academic al împlinirii a două decenii de existență și activitate ale Universității Spiru Haret.

Ne aflăm sub cupola acestui templu al culturii naționale – Ateneul Român – înobilat de excepționalele evenimente cărora le-a dat găzduire de-a lungul timpului, imprimându-și imaginea asupra lor, ca expresie a integrării în sfera științei, culturii și educației naționale. Trăim sentimentul că evenimentul de astăzi se înscrie, la rândul său, între acele manifestări care întrupează trăiri, idealuri și așteptări de anvergură națională.

Intr-o realitate contemporană marcată de schimbări traumatizante, ce nu vor să-și aștepte parcă rezolvările, deformată de iluzia reușitelor, ce nu mai au răbdarea de a se naște din efort și dăruire, puține sunt acele lucruri și fapte dătătoare de speranță, de încredere, de viață; căci a dăruire viață, încredere și speranță înseamnă, de fapt, a zidi școala, a dăruire educație, a răspândi cunoaștere.

Se cuvine astfel, în acest ceas aniversar, să aducem cinstire tuturor aceluia care, cu altruism, curaj, puternică și aleasă conștiință națională și cu viziunea unei adevărate responsabilități sociale, au întemeiat, acum două decenii, Universitatea Spiru Haret. Cei mai mulți dintre dânsii se află astăzi aici, la locul de cinstire pe care îl merită. O parte ne-au lăsat moștenire faptele lor și ne veghează din eternitate. Cu toții, însă, și-au legat numele și destinele de ființa Universității clădite pe temelii tradiționale, ca reazem al prezentului, dar, cu deosebire, ca rațiune și suport pentru viitor. Domniilor lor le aducem întregul nostru respect, admirația și prețuirea noastră!

Generațiile de absolvenți sunt cu siguranță, prin simțire și cuget, alături de noi, în această seară și în această sală încărcată de istorie. Turor acestora, alternativa educațională oferită de Universitatea Spiru Haret le-a deschis șanse de viitor, într-o societate greu încercată de vremi trecute și actuale, societate pe care o dorim cu toții revigorată de forța tineretului și a națiunii noastre întregi. Cei mai mulți dintre absolvenți confirmă calitatea instruirii dobândite prin performanță și excelența faptelor, în cele mai diverse domenii de activitate, pe întreg cuprinsul țării și în afara granițelor sale, cinstind, astfel, numele Universității.

Aceia dintre dânsii, ajunși, la rândul-le, dascăli, cu siguranță că duc mai departe idealurile dobândite în timpul studenției sub semnul și îndemnatul lui Spiru Haret, patronul spiritual al Universității noastre. Ele au astăzi, la un secol de la rostirea lor, aceeași claritate și forță imperativă, păstrându-și pe deplin actualitatea: *Cel dintâi act al oricărei acțiuni naționale este țărâmul școlar*.

Astfel de învățături au stat la temelie celor ce ne-au îndrumat studenția. Înalta finută academică și morală a cadrelor didactice, care au predat și predau în amfiteatrele Universității, standardele înalte de instruire, dar, deopotrivă, umanismul și dăruirea în relația cu noi, studenți cândva, iar, mai apoi, absolvenți, au constituit modele de activitate și de viață; cu certitudine, ele vor marca și generațiile următoare.

Pentru toate acestea, tuturor profesorilor Universității Spiru Haret, recunoștință și respectul nostru!

În antea Elad, rădăcina de cultură și civilizație europeană, atunci când cineva, vorbind despre sine, voia a dovedi apartenența sa la elita celor instruiți, a filozofilor sau artiștilor folosea, ca pe un superlativ curricular, sintagma *Et in Arcadia ego*.

Doresc să închei parafrazând celebra sintagmă, cu convingerea că cele spuse în continuare nu reprezintă numai un salut de recunoaștere al absolvenților Universității, ci păstrează întreaga semnificație a originalului antic: „Și eu am învățat la Spiru Haret!”

Vă mulțumesc!

Constantin SLEDZ,

Președintele Asociației Absolvenților Universității Spiru Haret

Spiru Haret - fondator al învățământului românesc modern

Biblioteca Pedagogică Națională I.C. Petrescu și Fundația Academia Dacoromână au organizat, în 16 februarie a.c., evenimentul omagial Spiru Haret - fondator al învățământului românesc modern, cu colaborarea Universității Spiru Haret, Liceului Spiru Haret din Chișinău, Societatea pentru învățătura poporului român, Centrul Național Montessori, Asociația Cu noi nu ești singur, Asociația Pro București, Universitatea București, Colegiul Național Spiru Haret, Institutul de Științe ale Educației, Casa Corpului Didactic București. La eveniment, moderat de Carmen Pesantez, directorul Bibliotecii Pedagogice Naționale I.C. Petrescu, au participat cadre didactice, cercetători, scriitori, editori, reprezentanți media, elevi și studenți. Dintre participanți amintim pe prof. dr. Geo Stroe, președintele Fundației Academia Dacoromână, Nicolae Hiliboi, pictor, Nabila Cuza, de la Fundația Academia Dacoromână, prof. univ. dr. Aurel

David de la Universitatea Spiru Haret, prof. Victor Ambroci, directorul liceului Spiru Haret din Chișinău, gen. (r) Gheorghe Susanu, Gheorghe Selaru, prof. univ. dr. Florin Iordăchescu, Mihai Zamfir. A fost evocată personalitatea complexă a lui Spiru Haret.

Prof. univ. dr. Aurel David a subliniat faptul că întreg învățământul românesc modern, de la cel preșcolar până la cel universitar, a fost întemeiat de Spiru Haret, care a considerat școala „un izvor dătător de viață”. De asemenea, Spiru Haret este și un pionier al științelor sociale. Ideile lui Spiru Haret au fost recunoscute de contemporani și urmași.

Prof. Aurel David a arătat, în încheiere că Spiru Haret este o fântână nesecată din care s-au adăpat generații de români.

Prof. Victor Ambroci, directorul Liceului Spiru Haret din Chișinău, venit la București la invitația de la Universitatea Spiru Haret de a participa la evenimentul omagial

închinat lui Spiru Haret, dar și la sărbătoririi a 20 de ani de la înființarea Universității și a 10 ani de când transmite TVRM, a prezentat, pe scurt, situația liceului, de la înființare până-n prezent. Liceul, care funcționează cu 29 de clase, se află în centrul Chișinăului, lângă Președinție. În perioada 1964-1992 a fost școala rusească, dar, din 1992, primum nomen de Liceul Spiru Haret și, tot de atunci, profesorul de limba română Victor Ambroci este director.

Prof. dr. Geo Stroe a arătat, printre altele, că învățământul haretian se adresează celor care, chiar dacă sunt lipsiți de posibilități, au dragoste de carte. A înființat multe școli rurale și a dezvoltat intelectualitatea satelor. A început alfabetizarea satelor, cu ajutorul unor dascăli cu multă dragoste pentru carte, dar și pentru oameni.

Profesorii Florin Iordăchescu, Mihai Zamfir și Gheorghe Selaru au vorbit despre Spiru Haret – om de știință, sociolog și psiholog, arătând că academicianul Spiru Haret și-a onorat funcțiile, de la început până la sfârșit.

Generalul (r) Gheorghe Susanu a arătat că Spiru Haret nu a fost un reformator, pentru că el nu avea ce să reformeze la acea vreme, el a fost un creator, un fondator al învățământului românesc modern.

Participanții au vizitat *Expoziția omagială Spiru Haret*, de la etajul I al Bibliotecii, cu lucrări din fondurile Bibliotecii Pedagogice Naționale I.C. Petrescu.

Manifestarea s-a încheiat în speranța că învățământul românesc actual își va găsi echilibrul în ideile înaintașilor noștri.

Maria Andreia FANEA
bibliotecar, Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu”

TRIUMFUL IDEALULUI HARETIST LA BRAȘOV

Pe fața nevăzută a lumii există un crater ce poartă numele ilustrului savant și om de cultură Spiru Haret.

Pe fața văzută a pământului, într-un „colț de raie” numit România, există o oază de cultură și educație, o universitate ce poartă același nume: Spiru Haret.

Cu capilarele spiritului întinse pe tot cuprinsul țării, Universitatea Spiru Haret înfloreste în centrele de maximă energie umană, producând replici culturale și științifice de autentică valoare, cu identitate distinctă, cu stil de viață universitară propriu, rod al strădăniei și perseverenței unui corp didactic elită, deopotrivă cu interesul major al celor care au umplut un de an amfiteatrele, laboratoarele și sălile de specialitate, gata să pună pariu cu ignoranța și să rupă lanțurile limitelor în cunoaștere.

Așa a apărut, din ideea haretistă născută pe malurile Dâmboviței, edificiul universitar haretist de la poalele Tâmpiei, o provocare fără egal față de reticențele și barierele politice și ideologice care mai băntuiau încă prin cotloanele conștiinței diriguitorilor de început ai tinerii noastre democrații.

Așa cum la București transformarea ideii în fapte și instituții a fost posibilă datorită eforturilor unui corp de elită al culturii și științei românești adunat în jurul fondatorului universității, profesorul Aurelian Gh. Bondrea, la Brașov, ideea haretistă a prins viață datorită dăruirii și pasiunii cu care oameni de știință și cultură de certă valoare s-au adunat în jurul profesorului dr. Ion Petrescu, cel care a fost desemnat de profesorul dr. Aurelian Gh. Bondrea să deschidă o primă breșă în învățământul de stat brașovean, prin înființarea unei filiale a Universității Spiru Haret; prof. dr. Ioan Avram, primul decan al

Facultății de Științe economice, prof. dr. Ionel Cloșcă, primul decan al Facultății de Științe Juridice, conf. dr. Cornelia Tatu, primul decan al Facultății de Psihologie-Sociologie, dar și profesori universitari care au condus, ca decani, facultăți care astăzi nu mai funcționează în structura centrului universitar din Brașov, cum sunt prof. dr. Ioan Talpeș, prof. dr. Ioan Șonieru sau prof. dr. Ioan Albu. Împreună cu cadrele didactice, studenții și masteranzii din centrul universitar Brașov al Universității Spiru Haret, unii dintre fondatorii acestui centru au fost prezenți la festivitatea organizată aici în ziua de 14 februarie, ca avangardă a manifestărilor de la București, prilejuate de aniversarea a 160 de ani de la nașterea lui Spiru Haret, a 20 de ani de existență a Fundației România de Măine și a Universității Spiru Haret și a 10-a aniversare a înființării televiziunii România de Măine.

Din cuvântul acestora, am remarcat observațiile pline de semnificație ale profesorului dr. Ioan Avram, care a pus în evidență contribuția decisivă a profesorului dr. Aurelian Gh. Bondrea la reînstitucionalizarea învățământului particular românesc în spiritul gândirii haretiste, orientate spre munca cinstită, orientată spre binele poporului și respectarea legilor, dar și actualitatea haretismului în efortul pentru promovarea valorii umane autentice.

Prezent la manifestarea aniversară de la Brașov, profesorul dr. Ioan Talpeș, încă membru activ al comunității universitare brașovene în cadrul Universității Transilvania, a transmis mesajul acestei universități, ca simbol al relațiilor deosebite de natură culturală, științifică și instituțională dintre cele două lăcașe de cultură și educație.

Așa cum remarca, în cuvântul său, doamna conf. dr. Cornelia Tatu,

decanul Facultății de Psihologie și Pedagogie, nelipsit din peisajul învățământului universitar haretist încă de la înființare, dar și mulți ani prestigioasă membră a corpului didactic al Universității Transilvania, între cele două entități universitare există un permanent schimb de valori, meritul haretistilor fiind și acela că au dat universității Transilvania cadre de elită formate în centrul nostru universitar, inclusiv un decan de facultate.

Participant „din umbră” la toate marile realizări ale corpului universitar brașovean al Universității Spiru Haret, inginerul Ion Vanghelie a evidențiat, prin limbajul cantitativ al cifrelor, progresele realizate în domeniul bazei materiale și științifice, eforturile financiare de excepție făcute de managementul universității pentru a asigura învățământului universitar haretist din Brașov cele mai bune condiții de existență și manifestare.

O importantă dimensiune a manifestării de la Brașov a fost rezervată omagierii personalității de excepție a patronului spiritual al universității noastre, omul politic, de știință, pedagogul și făuritorul doctrinei educaționale, Spiru Haret, la 160-a aniversare a nașterii sale. Au vorbit despre personalitatea și opera marelui savant prof. dr. Ioan Vlad, prof. dr. Stelian Pânzaru, prof. dr. Constantin Posea și prof. dr. Alexandru Ionaș.

Prof. dr. Ion Petrescu, amfizionul manifestării, a subliniat, cu deosebită putere de sugesție, elanul, dar și dificultățile începutului, transformările profunde petrecute în structura și valoarea facultăților din Brașov, în baza materială și științifică, în valoarea și prestigiul corpului didactic, în prestigiul și reputația învățământului haretist brașovean, ca parte a triumfului ideii haretiste.

În numele întregii asistente, în încheierea manifestării aniversare de la Brașov, prof. dr. Ion Petrescu a transmis președintelui Fundației România de Măine și al Universității Spiru Haret, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, multă sănătate și fericire, iar rectorului universității, prof. univ. dr. Aurelian A. Bondrea, succes și putere de muncă pentru a conduce universitatea spre noi realizări în plan academic și științific.

Pe partea nevăzută a lumii, ideea haretistă este imortalizată în numele unui vulcan.

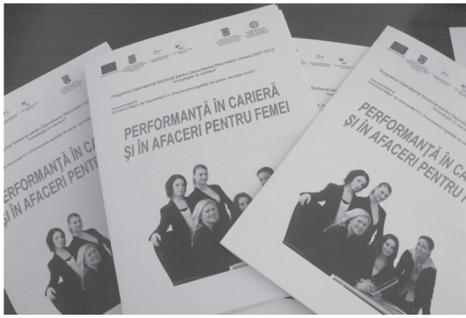
Pe partea văzută a pământului, ideea haretistă este imortalizată într-o instituție de învățământ, știință și cultură.

Centrul universitar Brașov al acestei instituții se doarme o contribuție semnificativă la triumful ideii haretiste în învățământul universitar.

Conf. univ. dr.
Cornel LAZĂR

Cursuri gratuite în cadrul proiectului POSDRU 97/6.3/S/58571

PERFORMANȚĂ ÎN CARIERĂ ȘI ÎN AFACERI PENTRU FEMEI

Universitatea Spiru Haret, prin Facultatea de Management Financiar Contabil Craiova în calitate de Beneficiar, a început derularea cursurilor în Regiunile Sud-Vest Oltenia, Centru și București-Ilfov în cadrul proiectului POSDRU 97/6.3/S/58571 *Performanță în carieră și în afaceri pentru femei*. Proiectul este cofinanțat din Fondul Social

grupul țintă, indiferent de gradul de cunoaștere a limbii engleze pentru afaceri. O caracteristică esențială este dată de faptul că are un pronunțat caracter practic, cursurile având posibilitatea să rezolve o serie de aplicații practice și teme de casă. Printre acestea, se numără redactarea de documente, corespondențe, mail-uri, scrisori de

European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Axa prioritară 6, Domeniul Major de Intervenție 6.3. „Promovarea egalității de șanse pe piața muncii”, iar obiectivul său general îl reprezintă formarea competențelor manageriale și antreprenoriale pentru femei, în vederea dezvoltării carierei sau pentru inițierea unei afaceri.

Cursul *Engleza pentru afaceri* este axat pe domenii ca management, banking, contabilitate, tranzacții internaționale, oferind cât mai multe noțiuni și concepte necesare pentru a putea derula cât mai multe activități în aceste domenii. În elaborarea cursului s-a plecat de la premisa că este imperios necesar un limbaj care să confere siguranță și încredere în derularea afacerilor. Cursul este structurat așa încât să poată oferi informația necesară pentru toate femeile din

oferită, scrisori de reclamație, cereri de ofertă, solicitări de drepturi etc. Cursul oferă posibilitatea aprofundării termenilor utilizați în tranzacțiile internaționale începând cu formulele de salut și cazare la un hotel și terminând cu INCOTERMS.

Cursul *Dreptul afacerilor-legislație pentru IMM-uri* abordează patru paliere, cu un pronunțat caracter practic: securizarea cadrului de funcționare al IMM-urilor, finanțarea acestora, legislația internă și cea europeană, documentația necesară desfășurării activității IMM-urilor. Înainte de abordarea conținutului practic, cursul abordează câteva elemente teoretice necesare: noțiuni generale privind dreptul afacerilor, noțiuni introductive privind IMM-urile, faptele de comerț, comerțianții și societățile comerciale. În vederea securizării drepturilor ce decurg

dintr-o afacere, cursul abordează această problematică încă de la înființarea firmei, tratând actele constitutive ale societății comerciale, contractul de societate, statutul societății comerciale, întocmirea actelor constitutive, înmatricularea, publicitatea privind constituirea, înscrierea fiscală, înființarea succursalelor, atribuțiile de identificare și patrimoniul. Având în vedere importanța asigurării fondurilor în afaceri, dar și problemele de lichiditate generate de criză, cursul abordează elemente de finanțare și baza legală a surselor de finanțare a IMM-urilor. În ceea ce privește legislația, armonizarea acesteia cu cea europeană constituie punctul central. Cursul excelază prin conținutul practic, cursanțele având posibilitatea de a întocmi la finalul său o documentație completă pentru înființarea unei firme și pot beneficia de asistență gratuită, din partea lectorului, pentru înființarea efectivă a firmei, dacă intenționează deschiderea unei afaceri.

Cursul *Contabilitate informatizată pentru afaceri* abordează toată gama de operațiuni contabile, cu care operează contabilitatea unei societăți comerciale, având un pronunțat caracter practic. Înainte de abordarea conținutului practic, cursul tratează câteva elemente teoretice necesare: obiectul de studiu al contabilității, structurile contabile de activ și pasiv, principiile contabile, documentele justificative, registrele de contabilitate, gestiunea documentelor, verificarea și corectarea documentelor. Sunt parcurse apoi tipurile de înregistrări contabile referitoare la capitaluri, active imobilizate, stocuri, terți, trezorerie, cheltuieli și venituri. Cursul se încheie cu situațiile financiare anuale, capitol în care se studiază importanța și rolul situațiilor financiare, structura situațiilor financiare anuale,

lucrările pregătitoare pentru întocmirea situațiilor financiare anuale. Înregistrările contabile sunt simulate pe calculator cu ajutorul aplicației CIEL Finance Manager, aplicație extrem de utilizată în contabilitatea firmelor. Acest lucru va permite cursanțelor adaptarea imediată la cerințele palierului contabil, cu care se operează efectiv în practică la ora actuală. Cursul excelază prin conținutul practic, cursanțele având posibilitatea de a întocmi la finalul său o documentație completă pentru accesarea de împrumuturi bancare sau fonduri nerambursabile.

Cursul *Management și tehnici de negociere* se concentrează asupra creșterii afacerii și obținerii celor mai bune avantaje din încheierea unei tranzacții. Plecând de la premisa că o calitate bună a serviciilor și produselor oferite de firmă trebuie însoțită întotdeauna de o negociere corespunzătoare și eficientă, cursul abordează o varietate mare de strategii de negociere, stilurile de negociere, tehnicile și tactice de negociere. Înainte de abordarea acestora, cursul, tratează principalele aspecte referitoare la afaceri, punând accentul pe tipurile de afaceri, alegerea tipului de afaceri potrivit, principiile și funcțiile managementului în afaceri, managementul financiar, controlling etc. Procesul de negociere și etapele negocierii sunt abordate în detaliu, remarcându-se în cadrul acestora obiectul și funcțiile negocierii, formele de negociere, pregătirea negocierii, negocierea propriu-zisă și încheierea negocierii. Strategiile de

strategice și politice în managementul mediului; Capitalul uman în managementul mediului; Performanța, succesul și satisfacția în managementul de mediu. În vederea respectării cerințelor de mediu de către firme, dar și a protecției propriuzise a mediului, cursul abordează atât cadrul legal al managementului de mediu în România, Uniunea Europeană și pe plan mondial cât și principiile, tehnicile și metodele utilizate în întreprinderea verde. Mergând pe conceptul „Investește în oameni”, cursul abordează capitalul uman în managementul de mediu, punând accentul pe femeie și implicarea ei în provocările ecologice ale secolului XXI. Cursul tratează concepte precum performanță, succes și satisfacție în managementul mediului, delimitând căile de asigurare a performanței și succesului în managementul mediului precum și sursele și dimensiunile ecot-satisfacției.

Cursul *E-business tehnologii informaționale pentru afaceri* este un curs pentru prezent, dar mai ales pentru viitor, având în vedere realitatea elocventă a zilelor noastre privind impactul tehnologiilor informaționale asupra afacerilor. Cursul este structurat pe următoarele module: Prelucrarea datelor și structura unui sistem electronic de calcul; Rețeaua de Internet, Intranet, Extranet; Comerciul electronic; Promovarea afacerii pe Internet; Content management system; Legislația relevantă pentru comerțul electronic. Cursul este ideal atât pentru cursanțele care derulează deja o afacere, cât și pentru cele care intenționează să își deschidă una, mijlocind promovarea afacerii pe Internet prin Web-ul comercial, strategii de promovare și automatizare a vânzărilor on-line, elemente de publicitate on-line, business-ul prin e-

mail, blog-urile și scrisorile de informare comercială. Parcurgerea cursului va permite întreprinzătoarelor dezvoltarea comerțului electronic, acestea însușindu-și noțiuni referitoare la tipurile de comerț electronic, beneficiile acestuia, mijloacele de plată, contractul încheiat prin mijloace electronice, licitațiile on-line, roaming, soluții integrate pentru comerț electronic. O caracteristică esențială este dată de faptul că are un pronunțat caracter practic, cursanțele având posibilitatea să realizeze efectiv prin rețeaua de calculatoare și sub îndrumarea lectorilor experți, toate elementele tehnice prezentate în curs.

Cursurile se derulează la sediul Facultății de Management Financiar Contabil Craiova, str. Braza lui Novac nr.4, la sediul Facultății de Geografie și Geografia Turismului, Bld. Timișoara nr.58, București, și la sediul Facultății de Management Brașov, str. Turului nr.5. Website: www.cariereafemei.ro.

MARIN SORESCU
19 februarie 1936 -
8 decembrie 1996

IONA CEL NEASCULTĂTOR

Prof. univ. dr. N. GEORGESCU

Prin 1971, la trei ani de la publicarea, în revista „Lucaefărul”, a piesei de teatru „Iona”, Marin Sorescu scria următoarele, în chip de prefață la tipărirea în volum a ei:

„Prefețele scrise de autorii înșiși nu-și au rostul decât în măsura în care vin cu niște precizări de ordin documentar. Alfel, să încerci să spui – e prea lung. Și poate că ai și uitat. Creația e o bălbăială în fața lui Dumnezeu. După ce a creat lumea în șase zile, el s-a simțit atât de epuizat încât n-a mai putut mișca un deget. A mai apărut oare ceva nou de atunci? Iată un exemplu de epuzare divină. Recitește după cântărea lui Iona, cu ochi rece, străin, și mă întreb: oare unde rămăseam? Iona, proorocul care a fugit din fața Cuvântului, a început în burta chitului. Ca o scrisoare, în cutia poștală. Am găsit, poate din greșală, scrisoarea. Am citit-o cutremurat și mi s-a părut c-o înțeleg. Am încercat s-o transcriu. Asta a fost tot. După aceea am vrut să-l uit pe Iona. Ce s-a ales din mândra cetate Ninive, mare înaintea lui Dumnezeu s-o străbați în trei zile de umbrelă? Ce s-a ales de oamenii ei, care s-au îmbrăcat în sac și s-au pocăit și nu i-a mai ajuns mânia de sac? Am uitat absolut totul. Apelați la arheologie. Am fost întrebat dacă burta chitului simbolizează călătoria în cosmos sau singurătatea intraterestră. În ce măsură Iona e primul om ultraimo? Dacă dau o accepție freudistă, mistică, politică ori cabalistă experienței acestui personaj? Și mai ales ce semnificație are gestul final și dacă nu e prea multă amărăciune și dacă nu mi-e mila de umanitate? Nu pot să vă răspund nimic. Au trecut trei ani de când am scris tragedia. Totul mi se încurcă în memorie. Știu numai că am vrut să scriu ceva despre un om singur, nemanipulat de singur. Cred că lucrul cel mai îngrozitor din piesă e când Iona își pierde ecoul. Iona era singur, dar ecoul lui era întreg. Striga: Io-na și ecoul răspundea: Io-na. Apoi nu a rămas decât cu o jumătate de ecou. Striga: Io-na și nu se mai auzea decât Io, Io în vreo limbă veche înseamnă: eu. E tot ce-mi mai amintesc.”

Putem desprinde, de aici, mai întâi modul personal de a spune „Iona sunt eu”, precum Flaubert, cândva, despre personajul său. Mai

interesant mi se pare, însă, a discuta despre relația autorului cu textul sacru, din care se inspiră; interesant, pentru că chiar în anii aceia (repet: prin 1970) autorul își invită numeroșii comentatori să aibă în vedere și „Biblia”; interesant, cu alte cuvinte, pentru că „Iona” a fost mult interpretat – în România, dar și în Franța, Germania, Finlanda, Japonia, Serbia etc. (vezi lungul traseu al piesei de teatru prin lume în acei ani) – fără raportare expresă la textul biblic, sau raportându-se doar simbolic la el, discutând parabola, fără dedesubtul ei. Marin Sorescu însuși, în acest text autoreferențial, este eliptic, și ne-am putea mira, de pildă, de ce spune: „Iona, proorocul care a fugit din fața Cuvântului”, fără să întregescă. Textul biblic este acesta:

1. Și a fost cuvântul Domnului către Iona, fiul lui Amait, zicând:
2. „Scală-te și du-te în cetatea cea mare a Ninivei și propovăduiește acolo, căci fărădelegile lor au ajuns până în fata Mea!”
3. Și s-a sculat Iona și a fugit la Tarsis, departe de Domnul. Și s-a coborât la Iope, unde a găsit o corabie, care mergea la Tarsis, și plăti prețul călătoriei, s-a coborât în ea ca să meargă la Tarsis împreună cu toți cei de acolo, el fugind din fața Domnului. („Biblia sau Sfânta Scriptură”, București, 1997, p.891; cităm, în continuare, din această ediție)

E greu să deducem, de aici, că Iona iese din sfera Cuvântului, adică, și-l trădează pe Dumnezeu lui. Autorul piesei de teatru interpretează, poate totuși pentru a provoca și alte interpretări, adică pentru a aduce în față textul pe care se bazează. În acest text, Iona mai degrabă se ascunde, fiindu-i teamă să îndeplinească misiunea ori prădându-i-se o misiune prea grea; prin „cuvânt” cred că se înțelege „poruncă”, „ordin” – nu „lege”, „religie”, care este sensul obișnuit când se scrie cu majusculă. Dar... în anii '70 ai secolului trecut, ani prin excelență dogmatici, chiar simpla notație cu majusculă a termenului era o îndrăzneală, și trebuie să înțelegem că Marin Sorescu se hrănea din și se baza pe aluzii; cel puțin cititorul avizat înțelege acest lucru.

Vedem, apoi, că drumul lui Iona este invers decât cel indicat: în loc să pășească pe rășnit, spre Ninive (cetate în Mesopotamia, pe Eufrat), el pleacă din Iope (Iaffa, în Palestina) spre nord-vest, ajungând în Tarsis, de unde intenționează

să ia o corabie tocmai spre îndepărtata Hispanie dinspre apus (după interpretajul textului sfânt). Abia de acum înainte destinul lui Iona are reverberații în personajul lui Marin Sorescu: Domnul nu-l lasă pe prooroc să fugă, iscă furtuna de mare, cheamă chitul să-l preia din valuri pe ațelul său – iar acesta se căiește timp de trei zile în burta animalului marin, după care este zvârlit pe țărnam – și, odată întremat, cuvântul Domnului revine:

1. Și a fost cuvântul Domnului către Iona, pentru a doua oară, zicând:
2. „Scală-te și pornește către cetatea cea mare a Ninivei și vestește-le ceea ce îți voi spune!”
3. Și s-a sculat Iona și a mers în Ninive, după cuvântul Domnului. Și Ninive era cetate mare înaintea lui Dumnezeu; își trebuia trei zile ca s-o străbați.
4. Și a pătruns Iona în cetate, zicând: „Patruzeci de zile mai sunt, și Ninive va fi distrusă!”
5. Atunci ninivitenii au crezut în Dumnezeu, au ținut post și s-au îmbrăcat cu sac, de la cei mai mari și până la cei mai mici.
6. Și a ajuns vesteră până la regele Ninivei. Acesta s-a sculat de pe tromlul său, și-a lepădat veșmântul lui cel scump, s-a acoperit cu sac și s-a culcat în cenușă.
7. Apoi, din porunca regelui și a dregătorilor săi, s-au strigat și s-au zis acestea: Oamenii și animalele, vitele mari și mici și nu mândăne nimic, să nu pască și nici să bea apă;
8. Iar oamenii să se îmbrace cu sac și către Dumnezeu să strige din toată puterea și fiecare să se întoarcă de pe calea lui cea rea și de la nedreptate pe care o săvârșesc mâinile lui;
9. Poate că Dumnezeu Se va întoarce și Se va milostivi și va ține în loc iuțimea mâinii Lui ca să nu pierim!

10. Atunci Dumnezeu a văzut faptele lor cele de pocăință, că s-au întors din căile lor cele rele. Și i-a părut rău Domnului de prizerile de rău pe care li le făcuse și nu le-a împlinit.

Profetul... pur și simplu nu acceptă această bunăvoință a Domnului. El are o replică, demnă de ținut minte:

1. Și Iona a fost cuprins de mare supărare și s-a aprins de mânie.

2. Și a rugat pe Domnul, zicând: „O, Doamne, iată tocmai ceea ce cugetam eu când eram în țara mea! Pentru aceasta eu am încercat să fug în Tarsis, și m-am întors și Tu ești Dumnezeu

îndurat și milostiv, îndelung-răbdător și mult-milosârd și îți pare rău de fărădelegi.

3. Și acum, Doamne, ia-mi sufletul meu, căci este mai bine să mor decât să fiu viu!”

Cu acesta deja suntem în preajma gândurilor lui Iona cel din pieșa de teatru a lui Marin Sorescu, personaj care discută cu și despre Dumnezeu în mod obișnuit, cum ar discuta cu sine, care identifică viața cu moartea, adică nu recunoaște moartea ca stare ontologică. Profetul biblic a „ghicit”, iată, gândul lui Dumnezeu, mai bine zis: îl știa de la început și de aceea a refuzat să-și primească misiunea. Ce derurge, în fond, din faptul că ninivitenii sunt iertăți în fața unei profeții atât de aspre precum aceea că „Patruzeci de zile mai sunt, și Ninive va fi distrusă!”? În loc să-și primească mulțumirea că i-a salvat, Iona se consideră acoperit de mare rușine că a fost un profet mincinos.

Pilda biblică pare a fi avut în vedere în primul rând statutul acesta al profetilor. Dacă îi ascultă, sunt șanse oarecum egale ca lumea să fie pedepsită sau nu (după cum profetul este un adevărat profet sau un fals profet, „pseudoprofet”) – exact ca atunci când aceeași lume nu-i ascultă: în ambele cazuri, care mai este rostul lor pe lume? Câte zădărnici aici! Câte profeții care nu s-au împlinit și au amăgît lumea, câte altele care s-au împlinit luând lumea prin surprindere... În cazul nostru este vorba, însă, de profeții ale răului, ale necazului. Profetul care se bucură că a profetizat adevărat, adică cel a cărui nenorocire s-a împlinit, poate fi un model? Dar acela care a oprit o nenorocire, oferind locului și lumea ascultându-l – cum poate fi crezut acesta că este mesagerul cerului, cum se poate crede/verifica dacă nenorocirea era iminentă, dacă era să se întâmple și el cu adevărat a îndepărtat-o?

Pe Iona îl interesează numai adevărul, nu și binele sau răul. Lui îi este indiferent dacă ninivitenii și animalele lor vor ține sau nu post, cu regele lor în frunte, dacă se vor căi timp de 40 de zile etc. – el așteaptă ca cele 40 de zile puse de Domnul în profeție să se sfârșească și să vadă pedeapsa. Pentru el, latinescul „Fiat justitia, perat mundus” (Facă-se justiție, piară lumea) devine „Fiat veritas” („Facă-se adevăr”). Trece peste faptul că adevărul este Domnul însuși, nu „se face” nu „este” în sine, dezleat de Domnul. Acesta nu există pentru Iona, se vor găsi abia în „Noul Testament”. Acum, văzând că timpul a trecut și nu se întâmplă nimic rău, adică nu se

împlinește Cuvântul Domnului, Iona iese din cetatea Ninivei și se așează la soare, lângă zid, supărat și, pe măsură ce așteptarea crește, chiar mânios pe... Domnul!. Dar Domnul tot nu-l lasă în pace, ci îi dă învățături mai departe:

4. Și a zis Domnul: „Faci tu oare bine că ți-ai aprins mânia?”

5. Și Domnul Dumnezeu a făcut să crească un vref care s-a ridicat deasupra capului lui Iona, ca să-i țină umbră și să-i mai potolească mânia. Și s-a bucurat Iona cu bucurie mare pentru vref.

6. Dar Dumnezeu, a doua zi, la revărsatul zorilor, a poruncit unui vierme să rețeze vreful. Iar el s-a uscat.

7. Și la răsăritul soarelui a pornit Dumnezeu un vânt arzător de la răsărit și soarele a dogorit capul lui Iona, încât el se prăpădea de căldură. Și și-a rugat moartea zicând: „Mai bine este să mor decât să trăiesc!”

8. Și a grăit Domnul către Iona: „Ai tu dreptate să te mânie pentru vref?” Și el a răspuns: „Da, am dreptate să fiu supărat de moarte!”

9. Și a zis Domnul: „Tu ți-ai făcut necaz pentru acest vref pentru care nu te-ai trudit și nici nu l-ai creșcut, care și-a luat ființă într-o noapte și într-alta a pierit!”

10. Dar Mie cum să nu-Mi fie mila de cetatea cea mare a Ninivei cu mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni, care nu știu să deosebească dreapta de stânga lor, și cu un mare număr de dobitoace?”

Personajul lui Marin Sorescu este mai degrabă acesta: stă la umbra vrefului și se tot ceartă cu Domnul în sine sau ca să afle de el înțelepciune prin pildă. A înțeles că este un Dumnezeu al milosârdiei: „știam că Tu ești Dumnezeu îndurat și milostiv, îndelung-răbdător și mult-milosârd și îți pare rău de fărădelegi” – acesta ar trebui să fie motto-ul piesei de teatru. A înțeles că el însuși, Iona, poate face orice – că va fi iertat în cele din urmă, după „rețeta” anumită a iertării: post, rugăciune etc. Or, personajul lui Marin Sorescu asta și face: stă în penitență continuă, nu se poate spune că păcătuiește în vreful fel. Mai mult: el gândește soarta întregii lumi, este un „al nostru” continuu în vorbele sale, marea este „a noastră”, pământul la fel, bogățiile etc. – și asta nu dintr-un sentiment de stăpân al lumii, de „nostratizare” ca înșingulare cu sine a ei, ci din dorința de a fi

împreună cu ceilalți. Însingurarea sa este categorială, el nu este „un om între oameni” (cum ar spune Camil Petrescu), nici – departe gândul! – „Fiul omului” din textul sacru – el este doar omul abstract dominat de imperativul adevărului, indiferent la categoriile de bine sau rău. Nu-l doare nimic, nu-l supără nimic, nu-l deranjează nimic, acceptă totul pe lume – vrea doar adevărul. În acest punct se întâlnește personajul sorescian cu profetul din Biblie.

Din ultima pildă, lucrul pe care-l află profetul Iona este iarăși că realitatea stă sub semnul relativității, că vreful este sau nu este – dar: după cum vrea Domnul, nu după voia viermelui. Mai aflase că Ninive poate sau nu poate să fie distrusă, că gândul Domnului poate sau nu poate să fie acesta, pe care l-ai ghicit dacă ești profet, în fine – că a trăi poate sau nu poate să fie a vieții, de vreme ce și după viață, pe tărâmul celălalt, dai tot de Domnul.

Asemenea dezbateri sunt oferite de textul lui Marin Sorescu, arătându-ne, în fond, un lucru nu lipsit de importanță lui: în anii celui mai aprins dogmatism ateu aici, pe o limbă de pământ, s-a putut face, cu mare talent, o lectură adâncă a textului biblic – înțelegând însă doar de către cei avizați. A fi avizat înseamnă doar a citi acest text în paralel cu textul piesei de teatru. Înșuși faptul că cere, provoacă, invocă această lectură – înseamnă că „Iona” este un îndemn la liturgie, evocă și protejează sacral în condițiile unor vremi profane. I se potrivește acel motto din „Agamemnon” de Eschil: „Matousi lego – k'ouk matousi lethomai”, „Pentru cei care știu vorbesc, iar pentru cei care nu știu tac vorbind”. Când i s-a jucat tragedia „Agamemnon”, marele tragician a fost condamnat la închisoare și a trebuit să plătească o amendă consistentă pentru că s-a observat că în piesa de teatru erau relevate Misterele de la Eleusis, ascunse marelui public, ținute în secret. Print-un fel de autocenzură, care implică un talent deosebit, o putere de evocare cu totul ieșită din comun și un simț al parabolicei exemplar, Marin Sorescu reușește – mutatis mutandis – același lucru: relevarea sacrului într-un gest profan, nesizabilă la prima vedere. El vorbește pentru cei care știu și tac vorbind pentru cei care nu știu. „Cenzorii” cetății nu l-au condamnat, nu l-au amendat – pentru că, din fericire pentru întregi acele vremi, erau ei înșiși din rândul celor care nu știau.

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

Nominalizările la Premiile Radio România Cultural pentru anul 2010

În cadrul *Galei Premiilor Radio România Cultural*, luni, 21 martie, de la ora 19.00, la Teatrul Odeon vor fi făcute cunoscute cele mai importante realizări ale anului 2010 în diferite domenii ale culturii. Vor fi acordate premii pentru douăsprezece secțiuni, precum și trei premii speciale.

La categoria **Poezie**, nominalizările sunt: Ion Mureșan pentru *Cartea Alcool*, Editura Charmides, Bistrița, 2010; Teodor Dună pentru *De-a viul*, Editura Cartea Românească, București, 2010; Radu Vancea, pentru *Sebastian în vis*, Editura Tracus Arte, București, 2010; Liviu Ioan Stoiciu, pentru *Pe prag (Vale-Deal)*, Editura Cartea Românească, București, 2010; Mircea Cărtărescu, pentru *Nimic: poeme (1988-1992)*, Editura Humanitas, 2010

La **Proză** au fost nominalizate volumele: Ion Vianu, *Amor intelectual. Romanul unei educații*, Editura Polirom, Iași, 2010; Marin Mălaicu-Hondariu, *Appropierea*, Editura Cartea Românească, București, 2010; O. Nimigean, *Rădăcina de bucșu*, Editura Polirom, Iași, 2010; Ioana Părvulescu, *Cartea întrebarilor*, Editura Humanitas, București, 2010.

La **Artistică** au fost nominalizate: Pelmuș, pictorița Doina Mihăilescu, sculptorița Silvia Radu și pictorul Constantin Blendea.

La **Muzică**: dirijorul Cristian Manda, violoncelistul Marin Cazacu pentru *Festivalul Enescu și muzica lumii* și ediția a XX-a a festivalului *Săptămâna Internațională a Muzicii Noi* (directori artistici: compozitorii Mihaela Stănculescu Vosgian și Irinel Anghel).

La secțiunea **Educație și învățământ**, lista nominalizărilor este următoarea: Asociația *Verdecruș pentru Protecția Mediului* – cu proiectul educațional *Revoluția Eco*, Asociația *A.R.T. Fusion*, IRSCA *Gifted Education*, Asociația *Română de Dezbateri*, *Oratorie și Retorică* – ARDOR.

Secțiunea **Știință**: exploratorii Constantin Lăcătușu și Cornel Coman, precum și cercetătoarea Raluca-Ioana Van Staden.

Reviste și suplimente culturale: publicațiile *Apostrof*, *Ide* și *Lettre Internationales*.

Emisiuni, campanii și transmisiuni TV culturale: *Literatura de azi*, moderator: Daniel Cristea Enache, TVR Cultural; *Rezistența prin cultură*, moderator: Stejărel Olaru, TVR Cultural; *Cal cartea*, moderator: Cristian Tabără, TVR 1.

Web-site-uri culturale: CineFan.ro, AgențiadeCarte.ro, ArtActMagazine.ro.

La categoria **Proză**, nominalizările sunt: Ion Mureșan pentru *Cartea Alcool*, Editura Charmides, Bistrița, 2010; Teodor Dună pentru *De-a viul*, Editura Cartea Românească, București, 2010; Radu Vancea, pentru *Sebastian în vis*, Editura Tracus Arte, București, 2010; Liviu Ioan Stoiciu, pentru *Pe prag (Vale-Deal)*, Editura Cartea Românească, București, 2010; Mircea Cărtărescu, pentru *Nimic: poeme (1988-1992)*, Editura Humanitas, 2010

La **Proză** au fost nominalizate volumele: Ion Vianu, *Amor intelectual. Romanul unei educații*, Editura Polirom, Iași, 2010; Marin Mălaicu-Hondariu, *Appropierea*, Editura Cartea Românească, București, 2010; O. Nimigean, *Rădăcina de bucșu*, Editura Polirom, Iași, 2010; Ioana Părvulescu, *Cartea întrebarilor*, Editura Humanitas, București, 2010.

La **Artistică** au fost nominalizate: Pelmuș, pictorița Doina Mihăilescu, sculptorița Silvia Radu și pictorul Constantin Blendea.

La **Muzică**: dirijorul Cristian Manda, violoncelistul Marin Cazacu pentru *Festivalul Enescu și muzica lumii* și ediția a XX-a a festivalului *Săptămâna Internațională a Muzicii Noi* (directori artistici: compozitorii Mihaela Stănculescu Vosgian și Irinel Anghel).

La secțiunea **Educație și învățământ**, lista nominalizărilor este următoarea: Asociația *Verdecruș pentru Protecția Mediului* – cu proiectul educațional *Revoluția Eco*, Asociația *A.R.T. Fusion*, IRSCA *Gifted Education*, Asociația *Română de Dezbateri*, *Oratorie și Retorică* – ARDOR.

Secțiunea **Știință**: exploratorii Constantin Lăcătușu și Cornel Coman, precum și cercetătoarea Raluca-Ioana Van Staden.

Reviste și suplimente culturale: publicațiile *Apostrof*, *Ide* și *Lettre Internationales*.

Emisiuni, campanii și transmisiuni TV culturale: *Literatura de azi*, moderator: Daniel Cristea Enache, TVR Cultural; *Rezistența prin cultură*, moderator: Stejărel Olaru, TVR Cultural; *Cal cartea*, moderator: Cristian Tabără, TVR 1.

Web-site-uri culturale: CineFan.ro, AgențiadeCarte.ro, ArtActMagazine.ro.

La categoria **Proză**, nominalizările sunt: Ion Mureșan pentru *Cartea Alcool*, Editura Charmides, Bistrița, 2010; Teodor Dună pentru *De-a viul*, Editura Cartea Românească, București, 2010; Radu Vancea, pentru *Sebastian în vis*, Editura Tracus Arte, București, 2010; Liviu Ioan Stoiciu, pentru *Pe prag (Vale-Deal)*, Editura Cartea Românească, București, 2010; Mircea Cărtărescu, pentru *Nimic: poeme (1988-1992)*, Editura Humanitas, 2010

Victor Rebengiuc, la 78 de ani, pe Walk of Fame din București

A doua stea de pe Walk of Fame-ul românesc, din Piața Timpuului, poartă numele lui Victor Rebengiuc. „Tot ce am făcut până acum în viața mea a fost pentru că mi-a plăcut să fac teatru asta, să fac teatru. Am jucat cu plăcere și voi juca în continuare cu plăcere atâta vreme cât Dumnezeu îmi va îngădui”.

Proiectul cultural din Piața Timpuului, lansat la inițiativa Teatrului Metropolis, Asociației de Turism București și Cocor, după modelul celebrei Walk Of Fame din Los Angeles, își propune să devină un punct de referință pentru cultura română prin găzduirea stelelor ce omagiază actorii români consacrați. Florin Piarsic și Victor Rebengiuc au inaugurat Walk of Fame-ul românesc în urma unui studiu desfășurat pe site-ul cinemagia.ro. În perioada următoare, și alte personalități ale culturii române vor intra în rândul stelelor de pe Walk of Fame.

Filme românești de dragoste în Belgia

Patru filme românești figurează în programul Festivalului Internațional al Filmului de Dragoste de la Mons, 18 și 25 februarie. Invitată de onoare în 2010, cinematografia românească este reprezentată prin: *Nuntă în Basarabia* (regia Nap Toader), *Euprolis* (regizor Cornel Gheorghită), coproducția *Eva*, (regia Adrian Popovici), și scurtmetrajul *Derby* (Paul Negoescu).

Din juriul festivalului face parte și regizorul român Andrei Gruzniczki, al cărui debut în lungmetraj, *Cealaltă Irina*, a fost distins cu premiul de interpretare masculină anul trecut. Mons va fi capitală culturală europeană în 2015.

La Tate Modern Gallery din Londra, expune, în premieră, artistul Ion Grigorescu

Institutul Cultural Român din Londra colaborează cu prestigioasa galerie Tate Modern pentru participarea artistului Ion Grigorescu, în premieră, la expoziția de grup *Out of Place*, alături de artiștii Cevdet Erek (Turcia), Hrair Sarkissian (Siria) și Aham Shibli (Palestina). Vernisajul a avut loc pe 10 februarie, în prezența artistului, informează ICR Londra.

Expoziția analizează modul în care schimbările politice afectează viețile indivizilor, la nivelul micro al societății, neobservat de diferitele expresii ale istoriei. Lucrările investighează, în special, arhitectura sau zone abandonate rezultate în urma unor decizii economice sau a conflictelor politice din regiunile în care activează artiștii – locuri instabile, cu identitate și memorie în flux permanent.

Prezență românească la Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim

Cu o participare neîntreruptă de 30 de ani, România se prezintă la ediția din acest an a Târgului Internațional de Carte de la Ierusalim (20-25 februarie 2011) cu o bogată selecție de carte, dar și cu evenimente culturale conștând în lansări de carte, cafele literare, lecturi în limbile ebraică și română.

La standul național sunt expuse peste 300 de titluri, de la 20 de edituri din România, printre care Editura Art, Cartea Românească, Casa Radio, Corint, Curtea Veche, Humanitas, Jurnalul Național, Nemira, Hasefer, Paralela 45, Polirom.

România a câștigat Grupa D a calificărilor la Tennis Europe Winter Cups

România a câștigat Grupa D a calificărilor la Tennis Europe Winter Cups, competiția de tenis care se desfășoară în fiecare an la începutul sezonului de iarnă. În finala grupelor, România s-a confruntat cu echipa din Marea Britanie, câștigând cu scorul de 3-0.

Roxana Mohănescu ne-a declarat, cu satisfacție justificată: „Sincer, nu credeam că o să câștigăm prima poziție, înainte de începerea calificărilor. Dar, iată că fetele au crezut mai mult și au învins. Au fost momente în care au jucat cu trac, dar, după ce au scăpat de presiune, au arătat un tenis de bună calitate. Doresc mult ca fetele să se simtă bine în Germania, să fie cu adevărat o echipă, cum au fost și aici. La final, va spun că vrem să ne întoarcem cu o medalie”.

Roxana Mohănescu – un căpitan fericit

Am cunoscut un căpitan fericit. Se numește Roxana Mohănescu și conduce echipa de tenis a României, alcătuită din fete de vârstă de 14 ani sau mai mică.

Într-o competiție foarte strânsă, la care au participat echipa din șapte state, Roxana Mohănescu a dus formația noastră pe locul 1. Dar, sâcunoaștem, mai în detaliu, faptele.

Echipa de tenis a României a câștigat, la Centrul Național de Tenis București, Grupa D a calificărilor pentru competiția *Tennis Europe Winter Cups by Head*, categoria fete, 14 ani. Formația țării noastre a fost alcătuită din Raluca Ciufriță, Andreea Ghițescu și Jaqueline Cristian, mezină echipei, de numai 13 ani, căpitan fiind Roxana Mohănescu.

În ultima zi a calificărilor, România, principala favorită, a câștigat, cu scorul de 3-0, meciul cu Marea Britanie, favorita numărul doi. Clasamentul final al grupei de la București este următorul: 1. România, 2. Marea Britanie, 3. Ungaria, 4. Slovacia, 5. Polonia, 6. Belgia și 7. Portugalia.

Medaliile pentru locurile 1-3 au fost înmânate, din partea Federației Române de Tenis, de **Florența Mihai, finalistă la Roland Garros, în anul 1977, consilier al președintelui FRT**. România și Marea Britanie au obținut calificarea în turneul final *Tennis Europe Winter Cups by Head*, care va avea loc la Kamen, în Germania.

De ce această alegere a coordonatorului de an, domnul profesor universitar doctor Ștefan Velniciu ?

Pentru că luașea experiență de viață a celui care și-a luat drept pseudonim literar cuvântul Gorki (amar) a fost înfățișată de Alexei Maximovici Peskov însuși în multe dintre povestirile sale și, în special, în trilogia „Copilăria. La stăpân. Universitățile mele”. Se naște la 16 martie 1868 (Stil nou 28 martie) în orașul Nijni Novgorod. Provenit dintr-un mediu modest, nepot al unui negustor scăpat, rămas orfan la o vârstă fragedă, pentru Alexei Maximovici Peskov, viața, cu tot cortegiul ei de greutăți, umilinte și amărăciuni, a început de timpuriu.

Copilăria a fost scurtă, dar păstrează, alături de dulceața basmelor bunicii Akulina Kașirina, gustul amar al certurilor dintre bunicul zgârcit și ai săi, căroră Vasilii Vasilievici Kașirin, fost staroste al vopsitorilor din oraș, nu uită să le amintească mereu că a sărăcit. La vârsta de numai 10 ani, viitorul scriitor începe nestăruțile sale peregrinări pe la diverse stăpâni și patroni, nevoință față de multele cele mai umile și mai neașteptate. Băiat de prăvălie, ajutând la spălarea vaselor și la alte lucruri în bucătăria stăpânului, ucenic la un cizmar, la un desenator, ajutor de bucatar, de brutar, paznic la gară, cântăreț, el încearcă, rând pe rând, cele mai diverse meserii, gustă din păinea muncitorilor, trăiește cot la cot cu ei, împarte cu ei un pat la azilurile de noapte, pe care negustorii bogăți le înființaseră și scopul de a mai stoarce un ban de la mii de oameni necăjiți din Rusia, porții de casă în căutarea unui trai mai bun, mai omenos, într-un cuvânt, trăiește în zece ani cât alții în treizeci și adună un adevărat tezaur de cunoștințe din neputințabla școlăii a vieții.

De acea este cunoscut ca scriitorul fondator al realismului socialist în literatură și activist politic. În perioada 1906-1913 și 1921-1929 trăiește în străinătate, în special pe insula Capri. După întoarcerea în Uniunea Sovietică, a acceptat politica culturală a vremii, dar nu i s-a mai permis să părăsească țara. Maxim Gorki s-a împrietinit cu Lenin, după ce s-au întâlnit în anul 1902. Serie literară diversă, dar și valoroase piese de teatru. În anul 1902, vede lumina tiparului piesa *Azul de noapte*, cea care mai purta și un alt titlu: *Din adăncuri*, o dramă celebră acum, ce înfățișează tabloul sumbru al lumii declasate.

Piesa *Copiii Soarelui*, cea care are acțiunea plasată în timpul epidemiilor de holă din 1862, dar care tratează, de fapt, evenimente contemporane, a fost scrisă cătă vreme a fost închis – pentru scurt timp – în fortăreața *Petr și Pavel*, în timpul

Popasuri culturale

Muzeul Operei Române

Statuia de bronz a lui George Enescu din fața unei clădiri cu o arhitectură aparte, din imediata apropiere a stației de metrou Eroilor „trădează” muzeul al muzicii il lui vom trece astăzi: Muzeul Operei Române. Un muzeu aparte, ce ne călăuzeste prin lunga, palpantă și prea puțin cunoscută istorie a teatrului liric românesc.

O necesitate culturală
1772 este anul în care la București este semnalată prezența unei trupe de operă. Un secol mai târziu, apare prima companie românească de operă. Aceasta se datora lui George Ștephănescu. Începând din anul 1885, aceasta a funcționat ca o secție a Teatrului Național, însă, după numai 17 ani, aceasta își înceta activitatea. Principalul vinovat de acest deznodământ tragic a fost lipsa unui sprijin material oficial. După acest moment, companiile particulare înființate de elevii ai lui George Ștephănescu, precum și cântăreții de renume, români și străini deopotrivă, au întreținut pasivanele publicului pentru arta lirică, stagiune după stagiune. „De asemenea, putem spune că prezența spectacolelor de operă s-a impus de la sine, ca o necesitate culturală”, ne destăinuie muzeograful Sever Barnea.

Înființarea, în 1919, a „Societății lirice” este un alt reper al istoriei teatrului liric românesc. Doi ani mai târziu, acesta trecea sub oblăduirea statului, devenit „Opera Română”, marcând, totodată, sfârșitul unei etape frământate și deschizând începutul unei activități stabile. Spectacolul inaugural al noii instituții a fost, el însuși, un eveniment deosebit. Pe 12 decembrie 1921, cu opera „Lohengrin” de Wagner, sub bagheta lui George Enescu.

O nouă clădire
În anii '50, din pricina faptului că localul unde funcționa Opera Română a devenit impracticabil, se construiește o clădire monumentală, cu o capacitate de 1.200 locuri. Aceasta avea să fie cunoscută sub titulatura de „Teatrul de operă și balet al Republicii Populare Române”. Noul local al Operei Române, ridicat în 1953, a oferit un cadru mai somptuos unei activități deja existente și deosebit de bogate. Pentru prima oară, Opera devenea o instituție în sine, desprinsă de spectacolele de operă sau de teatru, împreună cu care funcționase până atunci. Inaugurarea oficială a noii clădiri a avut loc pe 9 ianuarie 1954, cu spectacolul „Dama de pică” de Piotr Ilici Chaikovski.

Plimbare prin istorie
Muzeul se găsește la etajul II al clădirii *Operei Române*. Inaugurat în 1964, acesta cuprinde 30.000 expozate, în mare parte partituri, obiecte personale ale unor mari personalități, tablouri, documente, fotografii, sculpturi, așije, programe, costume de scenă, scrisori, busturi ale marilor muziceni și artiști. Aduitate, toate acestea aduc în actualitate începuturile spectacolului de operă în România. Din această „zestre”, „numai 5% sunt expuse” - explică domnul Sever. În continuare, muzeograful precizează că cuprinde impresionantă colecție de așije: „nu mai puțin de 2 - 3.000 de exemplare”, marea majoritate unicat pe plan național.

În expoziția permanentă, aranjată cu foarte mult înțeles singură camera, istoria *Operei Române* este spusă pas cu pas, pe înțelesul tuturor. În stânga, „Intemeierea Operei Române” și fotografiile interpreților primului spectacol ocupă primul panou. Urmează, apoi, rând pe rând, alte câteva. Unul cu instantanee „de la sfârșitul secolului XIX” și altul cu „înființarea conservatoarelor”. Astfel, am ajuns la vitrinele care-i evocă pe George Enescu și Hariclea Darclee. Între aceste două vitrine, alte câteva panouri cu frânturi din istoria Operei. Pe celălalt perete, la loc de cinste stau tablourile membrilor celor 22 de fondatori ai *Operei Române*. În colțurile camerei, tablouri și busturi ale lui George Enescu (1881-1955) și ale dirijorului Jean Bobescu (1900-1980) întâmpină vizitatorii care trec pragul acestui muzeu. Vizitându-l, fiecare dintre noi poate deveni, după cum scria marele Octavian Goga, un „drameț statornic al lumii veșnic neschimbătoare”.

Unde se află Muzeul Operei Române?
Muzeul Operei Române se află în clădirea *Operei Române*, București, B-dul Mihail Kogălniceanu nr. 70-72.
Muzeul se poate vizita în timpul pauzelor sau înainte de spectacole. Poate că nu ar fi o idee rea ca el să poată fi vizitat și în afara spațiului spectacolului!

Foto și text: Mihăiță ENACHE, student, anul II, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Lavinia Miloșovici în Hall of Fame

Libertatea informează că Lavinia Miloșovici va intra în Hall of Fame al Gimnasticii, fosta sportivă primind vestea de la Nadia Comăneci, membră în comitetul de organizare a evenimentului. Gala va avea loc la finalul lunii mai, la Oklahoma City (SUA).

„Îi mulțumesc Nadiei și tuturor celor care au decis ca eu să fac parte din Hall of Fame. Mă bucur că există persoane care nu m-au uitat”, a declarat Miloșovici.

Dublă medaliată cu aur la Olimpiada de la Barcelona din 1992, Lavinia Miloșovici mai are în palmares alte trei medalii de bronz și una de argint la Jocurile Olimpice. Miloșovici își va trece acum numele alături de alți români din Hall of Fame: Nadia Comăneci, Bela Karolyi, Ecaterina Szabo, Teodora Ungureanu, Daniela Silivaș, Simona Amânar, Octavian Bellu.

Ancuța Bobocel, victorie la Stuttgart, pe 1.500 m

În cadrul puterniceii reuniuni atletice indoor de la Stuttgart, tânăra sportivă românească Ancuța Bobocel a reușit o frumoasă victorie în cursa de 1.500 m, în care a fost cronometrată în 4'08"13/100.

Multiplă campioană de junioare și de tineret, Ancuța Bobocel justifică aprecierea că reprezintă un *urias talent al atletismului românesc*.

Corina Căprioaru pe podium

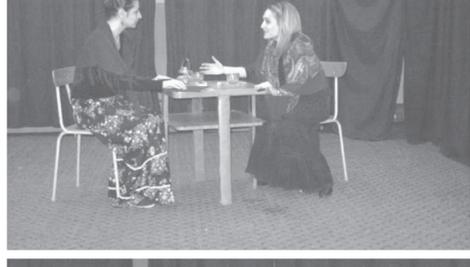
Corina Căprioaru a câștigat medalia de bronz în cadrul competiției de judo *Grand Slam Paris*

ÎN MIEZ DE IARNĂ AM ÎNTÂLNIT COPII SOARELUI

Lector univ. dr. George V. GRIGORE
Cancelarul Facultății de Arte

O zi friguroasă de februarie a anului 2011. Zăpada îmbracă Parcul Tineretului cu o haină albă, diamantată. La Palatul Sporturilor și Culturii (Sala Polivalentă) ceasurile își plimbă umbra limbilor subțiri pe cadranlele numerotate de 1 până la 12. Se apropie ora 10. Frigul nu reușește să oprească timpul în loc, pentru că există căldură sufletească și dorință de creație artistică de cea mai bună calitate. Se pregătesc de examen la *Arta Actorului* masteranzii anului I (Ciclul II Bologna), de la specializarea *Artă Teatrală*, clasa prof. univ. dr. Ștefan Velniciu și lector univ. dr. George Grigore. Publicul este puțin, dar format din specialiști ai domeniului, pentru că acest examen reprezintă o etapă în pregătirea de specialitate a tinerilor artiști dăruieți artei Thaliei. Se aprind luminile peste spațiul scenic, decupând fragmente de realitate împletită în mod fericit și simbiotic cu elemente de ficțiune. Masteranzii se ridică la nivelul cerințelor catedrei, interpretând cu dăruire și concentrare rolurile pregătite. În afara de monologurile obligatorii, mai sunt și cele gândite la studiu individual, totul fiind încununat de scenele din piesa *Copiii Soarelui*, de Maxim Gorki.

numit *Copiii Soarelui*. Poate să ningă afară, pentru că în sufletul nostru de viitori actori, mestermarii de la Facultatea de Arte a

Universității Spiru Haret, este soare... Mult, mult soare... Și asta pentru că am devenit și noi, astăzi, fericii, Copiii Soarelui...

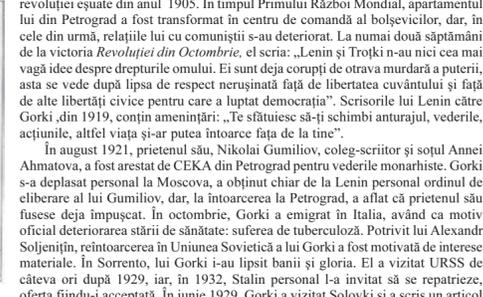
De ce această alegere a coordonatorului de an, domnul profesor universitar doctor Ștefan Velniciu ?

Pentru că luașea experiență de viață a celui care și-a luat drept pseudonim literar cuvântul Gorki (amar) a fost înfățișată de Alexei Maximovici Peskov însuși în multe dintre povestirile sale și, în special, în trilogia „Copilăria. La stăpân. Universitățile mele”. Se naște la 16 martie 1868 (Stil nou 28 martie) în orașul Nijni Novgorod. Provenit dintr-un mediu modest, nepot al unui negustor scăpat, rămas orfan la o vârstă fragedă, pentru Alexei Maximovici Peskov, viața, cu tot cortegiul ei de greutăți, umilinte și amărăciuni, a început de timpuriu. Copilăria a fost scurtă, dar păstrează, alături de dulceața basmelor bunicii Akulina Kașirina, gustul amar al certurilor dintre bunicul zgârcit și ai săi, căroră Vasilii Vasilievici Kașirin, fost staroste al vopsitorilor din oraș, nu uită să le amintească mereu că a sărăcit. La vârsta de numai 10 ani, viitorul scriitor începe nestăruțile sale peregrinări pe la diverse stăpâni și patroni, nevoință față de multele cele mai umile și mai neașteptate. Băiat de prăvălie, ajutând la spălarea vaselor și la alte lucruri în bucătăria stăpânului, ucenic la un cizmar, la un desenator, ajutor de bucatar, de brutar, paznic la gară, cântăreț, el încearcă, rând pe rând, cele mai diverse meserii, gustă din păinea muncitorilor, trăiește cot la cot cu ei, împarte cu ei un pat la azilurile de noapte, pe care negustorii bogăți le înființaseră și scopul de a mai stoarce un ban de la mii de oameni necăjiți din Rusia, porții de casă în căutarea unui trai mai bun, mai omenos, într-un cuvânt, trăiește în zece ani cât alții în treizeci și adună un adevărat tezaur de cunoștințe din neputințabla școlăii a vieții.

De revoluției eșuate din anul 1905. În timpul Primului Război Mondial, apartamentul lui din Petrograd a fost transformat în centru de comandă al bolșevicilor, dar, în cele din urmă, relațiile lui cu comunistii s-au deteriorat. La numai două săptămâni de la victoria *Revoluției din Octombrie*, el scria: „Lenin și Troțki n-au nici cea mai vagă idee despre drepturile omului. Ei sunt deja corupți de otrava mândurii a puterii, asta se vede după lipsa de respect nerușinat față de libertatea cuvântului și față de alte libertăți civile pentru care a luptat democrația”. Scrisorile lui Lenin către Gorki, din 1919, conțin amenințări: „Te sfătuiesc să-ți schimbi anturajul, vederile, acțiunile, altfel viața și-ar putea întoarce fața de tine”.

În august 1921, prietenul său, Nikolai Gumiliov, coleg-scriitor și soțul Annei Ahmatova, a fost arestat de CEKA din Petrograd pentru vederile monarhiste. Gorki s-a deplasat personal la Moscova, a obținut chiar de la Lenin personal ordinul de eliberare al lui Gumiliov, dar, la întoarcerea la Petrograd, a aflat că prietenul său fusese eliberat stării de sănătate: suferea de tuberculoză. Potrivit lui Alexandru Soljențin, reînțoarcerea în Uniunea Sovietică a lui Gorki a fost motivată de interese materiale. În Sorrento, lui Gorki i-au lipsit banii și gloria. El a vizitat URSS de câteva ori după 1929, iar, în 1932, Stalin personal l-a invitat să se repatrieze, oferta fiindu-i acceptată. În iunie 1929, Gorki a vizitat Solovki și a scris un articol pozitiv despre Gulaguri, care aveau deja o proastă reputație în Occident. Reînțoarcerea lui Gorki din Italia fascistă a fost o victorie propagandistică majoră a regimului sovietic. El a fost decorat cu *Ordinul Lenin* și i s-a dat o rezidență de lux în Moscova, (fosta proprietate a milionarului Riabuşinski, în zilele noastre devenită *Muzeul Gorki*), și o casă de odihnă în suburbii. Una dintre străzile centrale ale Moscovei, Trevkaia, a primit numele lui, la fel ca și orașul său natal. Cel mai mare avion din lume de la mijlocul deceniului patru al secolului trecut, Tupolev ANT-20, a fost numit, de asemenea, Maxim Gorki. Avionul a fost folosit pentru scopuri propagandistice în zecă zboruri demonstrative pe deasupra capitalei. În 1933, Gorki a publicat o carte dezonorantă despre Belomorkanal, canal realizat exclusiv cu munca forțată a deținuților din Gulag, prezentat ca un exemplu de „reabilitare de succes a foștilor dușmani ai proletariatului”. Odată cu creșterea represiunii staliniste și îndoșoarea după moartea lui Serghei Kirov, Gorki a fost plasat, în mod neașteptat, sub arest la domiciliu, în casa sa din Moscova. I se aducea, în fiecare zi, o ediție specială a ziarului *Pravda*, în care nu se găsea nicio știre despre areștări sau epurări. Maxim Gorki a murit în iunie 1936, la scurt timp după moartea subită a fiului său, Maxim Peșkov, survenită în mai 1935. Ambele decese au fost privite cu suspințe în epocă, dar zvonurile de otrăvire nu au putut fi niciodată demonstate. Stalin și Viceslav Molotov s-au numărat printre cei care au purtat pe umeri coșciugul lui Gorki în timpul funeraliilor. În timpul procesului lui Buharin, din 1938, una dintre vinovățiile aduse a fost și aceea că Gorki a fost ucis de un agent NKVD din subordinea lui Nikolai Ețov.

Orașul natal al lui Gorki a reprimat, în 1990, vechiul nume de Nijni Novgorod.

Programele Televiziunii România de Mâine și RRM Student FM

TVRM Educațional

LUNI – 21 februarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:05 **Cronica scepticului** (r)
06:30 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Parodi Press.** Emisiune de Nicolae Iliescu
09:00 **Nimic fără lege.**
Emisiune de Florin Făiniși
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:00 **Agricultura și alimentația** (r)
14:00 **TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.**
14:58 *Promo USH*
15:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
18:30 **Stagiunea muzicală TVRM.** Emisiune de Stela Cristea
19:00 **Comorile orașului.** Emisiune de Cezar Lungu
19:30 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
20:00 **Apel telefonic.** Emisiune de George Nicolau
21:00 **Academica – Știință.** Emisiune de Alexandru Mironov
22:00 **Harețiștii.** Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
23:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*** (r)
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **Invitatul de la ora 13** (r)

MARȚI – 22 februarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:05 **Harețiștii** (r)
06:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
07:00 **Grădina cu statui** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **La sfat cu medicul.** Emisiune de Irina Haidet
09:00 **Gândești, deci există.** Emisiune de Victoria Duțu
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:00 **Invitatul de la ora 13.** Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00 **Din sălile de concert.** Emisiune de Mihai Darie
14:30 **Un răspuns pentru fiecare.** Emisiune de Simona Șerban
15:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Istoria cu învățătură.** Emisiune de Valeriu Răpeanu
20:00 **Recital muzical.** Emisiune de Dumitru Cucu
20:30 **Nocturna.** Emisiune de Mugur Popovici

TVRM Cultural

LUNI – 21 februarie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Cronica scepticului** (r)
07:00 **Academia copiilor** (r)
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Panteon** (r)
09:30 **Am venit cu drag la voi** (r)
11:30 **Echipele „Gusti”** (r)
12:30 **Șlagăr fix**
13:00 **Ecumenica** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Dor de acasă** (r)
17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
18:00 **Un răspuns pentru fiecare**
18:30 **Recital muzical** (r)
19:00 **Aplauze pentru harețiști**
19:30 **La sfat cu medicul**
20:00 **În căutarea folk-ului pierdut** (r)
21:00 **Cărți în instanță**
22:00 **Profil spiritual – arhivă**
22:45 **Șlagăr fix**
23:00 **TVRM-edicina** (r)
00:00 **Echipele „Gusti”** (r)
01:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
03:00 **Ecumenica** (r)
04:00 **Cărți în instanță** (r)
05:00 **TVRM-edicina** (r)

MARȚI – 22 februarie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Nimic fără lege** (r)
07:00 **Contrapunct**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Generalul Cinema** (r)
09:30 **La sfat cu medicul** (r)
10:00 **Film artistic străin**
Remediul (China, 2001) (r)
11:30 **Agricultura și alimentația** (r)
12:30 **Circulați, vă rog!**
13:00 **Invitatul de la ora 13 – direct**
14:00 **Știință și spiritualitate**
15:00 **Profil spiritual – arhivă**
15:45 **Șlagăr fix** (r)
16:00 **Stagiunea muzicală TVRM**
16:30 **Biblioteca virtuală** (r)
17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
18:00 **Academia copiilor** (r)
19:00 **Românul, cetățean european** (r)
19:30 **Comorile orașului**

22:00 **Ani de liceu.** Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
23:15 **Călători în timp.** Emisiune de Violeta Sereciu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
04:00 **La hanul moraritei** (r)
05:00 **Călători în timp** (r)

MIERCURI – 23 februarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Ani de liceu** (r)
06:40 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
07:00 **Contrapunct** (r)
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Virtuți și vicii.** Emisiune de Alexandru Lucinescu
09:00 **Românul, cetățean european.** Emisiune de Cristina Păușan-Nuică
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:00 **Muzart.** Emisiune de Dumitru Nicolae
14:00 **TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.**
15:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Lumea văzută de aproape.** Emisiune de Neagu Udroui
20:00 **Noi consumatorii.** Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
20:30 **Circulați, vă rog!** Emisiune de George Nicolau
21:00 **Academica – Economia pentru cine?** Emisiune de Ilie Șerbănescu
22:00 **Lumea sporturilor.** Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film documentar - Filme, filme, filme**
23:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu
00:15 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*** (r)
04:00 **Istoria cu învățătură** (r)
05:00 **Academica Știință** (r)

JOI – 24 februarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Lumea sporturilor** (r)
06:40 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
07:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Academica – Știință.** Emisiune de Alexandru Mironov
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:00 **La hanul morăritei.** Emisiune de Paulina Irimia (r)
14:00 **TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Andrei Firiică la dispoziția dvs**
15:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Agricultura și alimentația.** Emisiune de Constantin Predilă
20:00 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu

MIERCURI – 23 februarie 2011

20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**
20:30 **Nocturna – direct**
22:00 **Generația în teniși – arhivă**
23:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
00:00 **Nimic fără lege** (r)
00:30 **Știință și spiritualitate** (r)
01:30 **Academia copiilor** (r)
02:30 **Invitatul de la ora 13** (r)
03:30 **Nocturna** (r)
05:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)

MIERCURI – 23 februarie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Circulați, vă rog** (r)
07:00 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
07:30 **Șlagăr fix**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Parodi press** (r)
09:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
10:00 **Nocturna** (r)
11:30 **Am venit cu drag la voi**
13:30 **Deutsche Welle** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Generația în teniși – arhivă**
16:00 **Arhiva TVRM** (r)
17:00 **Cărți în instanță** (r)
18:00 **Viața ca un spectacol** (r)
19:00 **La Hanul Morăritei** (r)
20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**
20:30 **Noi, consumatorii**
21:00 **Echipele „Gusti”** (r)
22:00 **Istoria cu învățătură – arhivă**
23:00 **TVRM-edicina** (r)
00:00 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
00:30 **Deutsche Welle** (r)
01:00 **Cărți în instanță** (r)
02:00 **Viața ca un spectacol** (r)
03:00 **La Hanul Morăritei** (r)
04:00 **Echipele „Gusti”** (r)
05:00 **TVRM-edicina** (r)

JOI – 24 februarie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Scrisori de acreditare** (r)
07:00 **Contrapunct**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Nimic fără lege** (r)
09:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
10:00 **Galele TVRM** (r)
11:30 **Adevăratele stele** (r)
13:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Istoria cu învățătură – arhivă**
16:00 **Academia copiilor** (r)
17:00 **Nocturna** (r)
18:30 **Cărți și probleme – arhivă**

20:30 **Atelier tv studentesc.** Emisiune de Ciprian Vasilescu
21:00 **Academica – Cărți în instanță.** Emisiune de Florin Rotaru
22:30 **Lauri pentru liceeni.** Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film documentar – Absolut minunat**
23:00 **Consum cultura.** Emisiune de George Stanca
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
04:00 **Nocturna** (r)
05:30 **Deschide cartea!** (r)

VINERI – 25 februarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Lauri pentru liceeni** (r)
06:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
07:00 **Contrapunct** (r)
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Călători în timp.** Emisiune de Violeta Sereciu
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:00 **Femeia – adevăr și poveste.** Emisiune de Ana Maria Ghiur
13:30 **Film documentar – Cinemania**
14:00 **Din sălile de concert.** Emisiune de Mihai Darie
14:30 **Cronica ST.** Emisiune de Cristian Român
15:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Panteon.** Emisiune de Neagu Udroui
19:30 **Recital muzical.** Emisiune de Dumitru Cucu
20:00 **Apel telefonic.** Emisiune de George Nicolau
21:00 **Casă dulce românească.** Emisiune de Cătălin Maximciuc
22:00 **Performerii în arenă.** Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Cinefilia.** Emisiune de Daniel Paraschiv
23:00 **La hanul morăritei.** Emisiune de Paulina Irimia
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*** (r)
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **Panteon** (r)
05:30 **Atelier TV studentesc** (r)

SĂMBĂTĂ – 26 februarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Performerii în arenă** (r)
06:30 **Casă dulce românească** (r)
07:30 **Noi consumatorii** (r)
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
10:30 **Biblioteca virtuală.** Emisiune de Ionel Benea
11:00 **Academia copiilor.** Emisiune de Irina Haidet
12:00 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
12:30 **Cronica scepticului.** Emisiune de Cristian Român
12:57 *Promo*
13:00 **En garde!** Emisiune de Carmen Fulger

VINERI – 25 februarie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Noi, consumatorii** (r)
07:00 **Un răspuns pentru fiecare** (r)
07:30 **Un actor și rolurile sale – arhivă**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Aplauze pentru harețiști** (r)
09:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
10:00 **En garde!** (r)
11:00 **Atelier TV studentesc**
11:30 **Cronica ST** (r)
12:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
13:00 **Comorile orașului** (r)
13:30 **Deutsche Welle** (r)
14:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
15:00 **Profil spiritual – arhivă**
16:00 **Echipele „Gusti”** (r)
17:00 **Muz-art** (r)
18:00 **Cinefilia** (r)
18:30 **Scrisori de acreditare** (r)
19:00 **Consum cultura** (r)
20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**
20:30 **Nimic fără lege**
21:00 **La Hanul Morăritei**
22:00 **Românul, cetățean european**
22:30 **Femeia, adevăr și poveste**
23:00 **Șlagăr fix**
23:30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
00:00 **Atelier TV studentesc** (r)
00:30 **En garde!** (r)
01:30 **La Hanul Morăritei** (r)
02:30 **Lumea văzută de aproape** (r)
03:30 **Muz-art** (r)
04:30 **Românul, cetățean european** (r)
05:00 **Consum cultura** (r)

SĂMBĂTĂ – 26 februarie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Gândești, deci există** (r)
07:00 **Contrapunct**
08:00 **Întâlnire cu folclorul** (r)
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Atelier TV studentesc** (r)

14:00 **Un actor în culise.** Emisiune de Viorel Popescu
14:30 **Adevăratele stele.** Emisiune de Sorin Lupașcu
15:58 *Promo*
16:00 **Magazin de weekend.** Emisiune de Marius Voicu
16:30 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
18:30 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
19:30 **Am venit cu drag la voi.** Emisiune de Georgetel Nucă
21:30 **Viața ca un spectacol.** Emisiune de Viorel Popescu
22:30 **ORCHESTRA FILARMONICĂ DIN VIENA – dirijor LORIN MAAZEL (ORF / Austria)**
00:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
00:30 **Adevăratele stele** (r)
02:00 **Viața ca un spectacol** (r)
03:00 **Academica Știință** (r)
04:00 **Am venit cu drag la voi** (r)

DUMINICĂ – 27 februarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Cinepanorama** (r)
06:30 **Panteon** (r)
07:00 **Deutsche Welle.** Emisiune de Oana Popescu
07:30 **Deschide cartea!** Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 **Ecumenica.** Emisiune de Sorin Bejan
09:00 **Vorbiiți, scrieți românește.** Emisiune de Valeriu Marinescu
09:30 **Basmele copilăriei.** Emisiune de Carmen Fulger
10:30 **Ideii în dialog.** Emisiune de Corneliu Toader
12:00 **Starea de duminică.** Emisiune de Sorin Bejan
12:30 **Scena ca istorie.** Emisiune de Violeta Sereciu
13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.** Emisiune de Ioan Filip
14:00 **Șlagăr fix.** Realizator Sorin Lupașcu
15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.** Emisiune de Viorel Popescu
16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.** Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 **Scrisori de acreditare.** Emisiune de Mihaela Mihailide
17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment Realizator Puiu Stoicescu
19:30 **Grădina cu statui.** Emisiune de Neagu Udroui
20:30 **Galele TVRM organizate de Societate Națională Spiru Haret pentru Educație Știință și Cultură** Emisiune de Georgetel Nucă
22:00 **Film artistic: Cântecul munților (China)**
00:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
01:00 **Dor de-acasă** (r)
03:00 **Galele TVRM** (r)
05:00 **Scena ca istorie** (r)

*În emisiunea Telemfiteatrul Universității Spiru Haret sunt prezentate Consultații pentru sesiunea de examene. Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
Realizator: Robert Tache
13.00-16.00
CUTIA PANDOREI
Realizator: Kristine
Marți 13.00-14.00 – INVITATUL DE LA ORA 13
Realizator: Sorin Lupașcu
16.00-19.00
FRESH NEWS
Realizatori: Otilia Zamfir
19.00-22.00
DESTRESEARA
Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00
Luni-Joi MUZICĂ
Vineri 00.00-06.00 – NIGHT FEVER
23.00-24.00
Luni-Joi CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea
Luni 00.00-01.00 PRINTRE RÂNDURI (r)
Realizatori: Otilia Zamfir
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Miercuri 00.00-02.00 – 80 REMEMBER (r)
Realizator: Robert Tache
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Joi 00.00-01.00 – Metalmorfoza
Realizator: Marru
01.00-07.00 – NIGHT FEVER

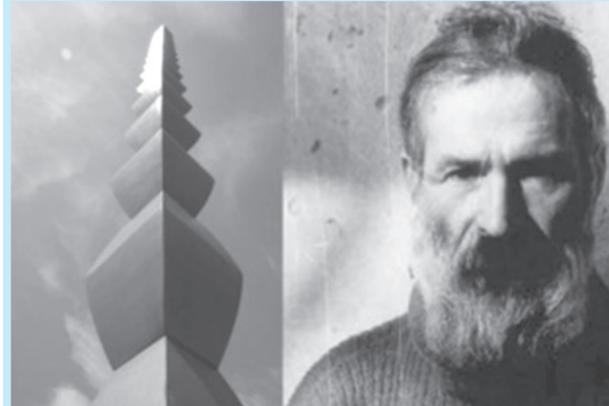
SĂMBĂTĂ – DUMINICĂ

06.00-09.30
MUZICĂ
09.30-10.00
MINI RADIO SHOW
Realizator: Irina Haidet
10.00-12.00
MATINAL DE WEEK-END
Realizator: Alina Toma
12.00-13.00
Sămbătă – MUZICĂ
Duminică – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Realizator: Maria Ilie
13.00-17.00
SIESTA DE WEEK-END.
Realizator: Alina Toma
17.00-18.00
Sămbătă – MUZICĂ
Duminică – PRINTRE RÂNDURI
Realizator: Otilia Zamfir
18.00-20.00
Sămbătă – 80 REMEMBER
Realizator: Robert Tache
Duminică – TOP 30
Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
20.00-23.00
MUZICĂ
23.00-00.00
CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea
00.00-07.00
NIGHT FEVER

135 de ani de la nașterea lui Constantin Brâncuși

19 februarie 1876, Hobița, Gorj - 16 martie 1957, Paris

Uniunea Artiștilor Plastici din România și Uniunea Scriitorilor din România organizează Colocviul Constantin Brâncuși, cu ocazia celebrării a 135 de ani de la nașterea marelui sculptor român. Manifestarea are loc luni, 21 februarie 2011, începând de la ora 18, la Sala Oglinzilor a Unirii Scriitorilor din România, Calea Victoriei 115 (Casa Monteoru). Cu această ocazie va fi acordată Placheta aniversară C. Brâncuși unor personalități ale vieții publice românești, anunță organizatorii.

- Lumea poate fi salvată prin artă. Artistul face, în fond, jucării pentru oamenii mari.
- Eu văd această Pasăre de aur foarte departe - la o sută de kilometri depărtare și de o asemenea mărime, încât să umple întreaga boltă cerească.
- Eu aș vrea să creez așa cum respir.
- Înălțimea în sine a unei opere nu vrea să spună nimic. Este întocmai ca lungimea unei bucăți muzicale. Însă proporțiile interioare ale obiectului - acelea vă spun Totul.
- Sculpturile mele sunt fecioarele mele!... Le gătesc ca de nuntă!
- Păsările măiestre m-au fascinat și nu m-au mai eliberat din mreaja lor niciodată.
- Se poate că poezia pură este o rugăciune, însă eu știu că rugăciunea bătrânilor noștri olteni era o formă a meditației - adică o... tehnică filosofică.
- O pasăre a intrat, odată, prin fereastra Atelierului meu. Și încerca să iasă bătând în geam și nu găsea ieșirea - căci se lovea mereu de sticlă. S-a așezat apoi să se odihnească. Și a încercat din nou și a ieșit. Sculptura este la fel: dacă găsești acel geam (acea ieșire), te ridici înspre cer, intri în împărăția cerurilor!...
- Eu nu creez Păsări - ci zboruri.
- Eu nu am căutat, în toată viața mea, decât esența zborului! Zborul - ce fericire!

Constantin BRÂNCUȘI

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

Dragi studenți!

Aveți întrebări la care doriți să primiți răspunsuri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteți *Opinii naționale*! Tot aici veți găsi și răspunsurile.

Transmiteți corespondența dumneavoastră la adresele:

- Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București
- e-mail: opinia@spiruharet.ro; opinionationala@yahoo.com
- Telefon: 021.316.97.91 (telefon și fax)
021.316.97.85; 021.316.97.86; 021.316.97.87
- interioare: 168 și 169

Opinia națională

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE, UNIVERSITATEA SPIRU HARET

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat postal sau dispoziție de plată, se pot adresa serviciului de difuzare care funcționează în Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București. Telefon 021.316.97.88/int.108.

ISSN 1221-4019 și ISSN 1841-4265 (*Opinia națională* ONLINE)

Tiparul executat de TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

CELEBRAREA A 160 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI SPIRU HARET ȘI ANIVERSAREA A DOUĂ DECENII DE LA ÎNFIINȚAREA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE ȘI A UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET ȘI A 10 ANI DE EXISTENȚĂ A TELEVIZIUNII ROMÂNIA DE MÂINE

În cadrul sesiunii științifice omagiale „Spiru Haret - contemporanul nostru” au fost prezentate comunicările: „Spiru Haret – ctitorul învățământului românesc modern, spiritul tutelar al Universității noastre” – prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, președintele Fundației *România de Măine* și al Universității *Spiru Haret*; „Spiru Haret – un mare reformator și om politic” – prof. univ. dr. Ioan Scurtu; „Caracterul novator al concepției sociologice haretiene” – prof. univ. dr. Carmen Furtună; „Perenitatea ideilor haretiere; de la haretism la neoharetism” – prof. univ. dr. Florian Tănăsescu; „Valorificarea operei lui Spiru Haret în Republica Moldova” – prof. Victor Ambroci, directorul Liceului teoretic *Spiru Haret* din Chișinău; „Spiru Haret în conștiința posterității” – prof. univ. dr. Valeriu Răpeanu. De asemenea, a conferențiat prof. univ. dr. Johann Fischer, președintele Confederației Europene a Centrelor de Limbi Străine din Învățământul Superior (CERCLES), care a prezentat „Rolul limbajului în învățământul superior”.

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!

Trei sărbători, o sală și o zi speciale. Sala te copleșește prin grandoare, numele inscripționat pe cupolă apasă cu greutate, Negruzzi, Coresi, Șincai, Cantemir, semn că seara va fi una memorabilă. Ziua de 15 februarie, aleasă parcă de destin, se împlinește 20 de ani de la înființarea Fundației *România de Măine* și a Universității *Spiru Haret*, 10 ani de existență a Televiziunii *România de Măine*, și se celebrează 160 de ani de la nașterea lui Spiru Haret. Adunare solemnă, marți 15 februarie ora 17-20 la Ateneul Român, str. Franklin nr. 13, sector 1, București, anunță programul manifestărilor printr-o intrare în sală.

E forțat în sală, încă nu a început spectacolul, în stânga și în dreapta mea, domni și doamne, profesori distinși și invitați pe măsură, sunt asortați cu eleganță locației și a întrunirii. Cei doi prezentatori, Adrian Pădureanu și Alexandra Velnicu, anunță deschiderea seriei cu imnul Universității *Spiru Haret*, „Tu, Alma Mater” (versuri Nicolae Dan Frunțelată, muzica Marcel Dragomir). Liniștea cuprinde sala, toți participanții se ridică în picioare pentru a-și exprima respectul și aprecierea. Programul debutează cu alocuțiunile și mesaje. Cei doi prezentatori îi prezintă, alternativ, pe cei ce vor ține discursurile. Debutează prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, președintele Fundației *România de Măine* și al Universității *Spiru Haret*. Dacă înainte citeam din *Opinia națională* discursurile domniei sale și totuși simțeam marea greutate a cuvintelor, să ascult un discurs este diferit, vocea puternică conferă discursului o importanță deosebită. Alegerea locației reprezintă un atu. Cameramanii și fotografiile își îndreaptă acum blitz-urile spre scena. Profesorul univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea începe prin a-l omagia pe marele Spiru Haret ale cărui idei au devenit simboluri.

„Emoțiile nu m-au părăsit, ci dimpotrivă, sunt destul de puternice” recunoaște președintele Fundației *România de Măine*; chiar și acum, emoțiile nu sunt diferite de vremea când era elev în ținutul Vâlcei. În continuare, discursul nu dezvăluie câteva date importante din viața lui Spiru Haret. „Spiru Haret, legiuitorul, era om cu inimă mare”, iar ideile sale sunt de o actualitate evidentă. În ceea ce îi privește pe studenți, aceștia sunt în „jocul tinereții”, iar îndemnul profesorului Bondrea este să asculte cuvântul profesorilor, ce îi însoțesc în călătoria lor spre maturitate. Viitorul trebuie să fie opera noastră!

Urmează mesajul scriitorului Nicolae Dan Frunțelată, directorul general al Radioteleviziunii *România de Măine*; acesta vorbește despre rolul televiziunii (TvRM) în educație și cultură și încheie cu urarea „La mulți ani Universitatei *Spiru Haret* și Fundației *România de Măine*!” Alexandra Velnicu îl prezintă pe primarul general al Capitalei, prof. univ. dr. Sorin Mircea Oprescu, în discursul căruia s-a „infiltrat” o mică greșală, ce ar putea fi considerată strategie, pentru că momentul a fost „gustat de public”.

Urmează la microfon prof. Victor Ambroci, directorul Liceului Teoretic *Spiru Haret* din Chișinău, Republica Moldova; acesta adresează „Felicitări cordiale!”

În continuare, Alexandra Velnicu prezintă pe Constantin Sledz, președintele Asociației Absolvenților Universității *Spiru Haret*, care vorbește în numele absolvenților despre însemnătatea acestei universități. Și, cum spune și Adrian Pădureanu, singura prezentă feminină din loja celor care prezintă discurs, Simona Zaveruc, studentă a Facultății de Litere a Universității *Spiru Haret*, prezintă un discurs elogios, adresat cadrelor didactice, președintelui Fundației *România de Măine*, Aurelian Gh. Bondrea. În încheierea alocuțiunilor, prof. univ. dr. Aurelian A. Bondrea, rectorul Universității *Spiru Haret*, vorbește despre calitatea pregătirii, facilitățile și privilegiile de care se bucură studenții. Curajul, luciditatea și înțelepciunea sunt viitorul.

În scenă revin cei doi prezentatori, care încearcă să atragă atenția publicului, îndreptată spre cei care pregătesc scena pentru spectacolul închinat zilei aniversare. Un program artistic fără cursur, cu nume importante din viața culturală a României. Recitalul susținut de solista Teatrului Național de Operă și Balet Ion Dăciac din București, soprana Daniela Vlădescu, la pian Gyöngyi Áptula, s-a bucurat de minute de aplauze în semn de mulțumire din partea publicului. În continuare, un recital de excepție, susținut de pianista de prestigiu internațională Ileana Dumitrescu, coordonator compartiment de *Muzică cultă* al TvRM.

Seara de spectacol se încheie cu recitalul de piese românești și străine susținut de Corul *Preludiu* al Centrului Cultural *Tinerimea Română*, dirijor, maestrul Voicu Enăchescu.

Seara de spectacol s-a desfășurat sub puterea cuvintelor lui Spiru Haret, care transmite marea: „Cel dintâi act al oricărei acțiuni naționale este tărâmul școlarii!”

Aula Magna a Universității *Spiru Haret* a găzduit în seara zilei de 17 februarie 2011 un spectacol aniversar la care și-au dat concursul: Corul USH dirijat de Luminița Guțanu, interpreții de muzică populară Ștefania Rareș, Elisabeta Turcu și Ion Lupu, Teatrul *Masca*, soliste de muzică pop Nico și Irina Popa, studenți și absolvenți ai USH campioni mondiali și europeni la gimnastică aerobică. În final a susținut un recital extraordinar trupa IRIS.

Corina GHIGA,
studentă anul II,
Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Fotografiile de la evenimentele au fost realizate de:
Adrian ȘERBĂNESCU și Mihăiță ENACHE

